N°. 292. ZATURDAG 7 DECEMBER. A°. 1861.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

De Abonnementsprijs is ƒ 24 's jaars of ƒ 6 per drie maanden
franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle
Boekhandelaars en Postkantoren Abonneren.
Enkele Nommers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat, Wijk 10, N°. 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels.... ƒ 1.—
Iedere regel meer. 0.20
Andere Advertentiën per regel 0.20
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents
voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

Bij deze Courant behoort een
BIJVOEGSEL.

Politieke partijen.

In zijne rede van 25 november ll. noemde de heer Fransen den politieken toestand onder het ministerie Thorbecke een zuiveren toestand. En niet ten onregte. Eene aaneengeslotene meerderheid steunde het Kabinet; eene oppositie, waarvan men met name de handuiden, wie er toe behoorden, bestreed het Kabinet. Had het langer blijven bestaan, die toestand zou wortel hebben geschoten. Er zou voortaan, zoo als het in een constitutioneel Land behoort, een parlementaire strijd, met open vizier zijn gevoerd geworden. Wat iedere partij eigenlijk in het schild voerde, wat iedere aan 's Lands welzijn het meest bevorderlijk achtte, zou voor de Natie niet langer raadselzinnig zijn gebleven. Verloor het Ministerie de parlementaire meerderheid haren steun bij het Kabinet, de verkiezingen zouden allengs de ministerie verzwakt, de oppositie versterkt, deze laatste vroeg of laat aan het bewind gebragt hebben.

De Aprilbeweging maakte aan dien zuiveren toestand een einde: hij werd onzuiver, oneffen. De verschillende partijen werden door elkander geklutst. Men kan, zoo als een der sprekers van de vorige week het noemde, een mengelmoes.

Is 't wel eens gezegd: wat hebt gij aan die partijen, die in de Vertegenwoordiging tegenover elkander staan? Wordt daar niet al genoeg gekeven? Is zulk een parlementaire strijd niet buitendien een *hors d'oeuvre* geworden, waar, enkele oude pruiken van het *ancien régime* uitgezonderd, niemand zou wenschen tot eene herziening van zaken te geraken, strijdig met onze tegenwoordige Grondwet?

Wij antwoorden hierop, dat er verschillende staatkundige rigtingen kunnen bestaan, zonder dat eene daarvan het op de Grondwet gemunt heeft. Engeland is het klassieke Land der politieke partijen. Is er echter éene in het Parlement vertegenwoordigd, die het aanvallen tegen de fundamentele bestanddeelen der bestaande orde van zaken rigt?

Men vergete niet dat het er ontzettend veel toe doet, hoe de Grondwet, die uit haren aard slechts algemeene voorschriften geeft, wordt opgevat en uitgelegd. Het is er verre van daan, dat men zich daarbij steeds op een zelfde standpunt plaatst. Of heeft er geen verschil bestaan over de grondgedachte — van ondergeschikte punten spreken wij niet — waarop zij berusten moeten ter uitvoering van grondwettige bepalingen voorgedragen? Men denke slechts aan de armen- en onderwijswet.

Nog eene vraag van practischen aard. Wat hebben wij er bij gewonnen, dat er sedert de laatste jaren niet geene stelselmatige partijen bestaan? Was er bij de Kamer minder kleingeestig gekijf, minder chicane, had de Regering meer voortvarendheid, meer krachtdadigheid? Het tegendeel is waar. Nooit is onze parlementaire geschiedenis zoo rijk geweest aan haarkloverijen en onnutten twist, als sedert 1853. En ieder Ministerie gaf eene voorstelling van den man op het ijs, die uit toevallig tegen elkander geraakte, maar door niets verbonden balken zamengesteld. Zoodra verhief zich niet de wind, of de balken gingen uiteen, en de man kwam, zoo hij niet verdronk, met een druipnat pak aan wal.

Het gemis aan naauwkeurig afgebakende staatkundige rigtingen in de Kamers is aanleiding geweest, dat men zich er aan gewend heeft beginselen te vereenzelvigen met bepaalde individuen. Wij hebben hiervan een schitterend voorbeeld in den heer Thorbecke, in wiens oog het vleeschgeworden liberalisme. Zij houden een liberaal Gouvernement, zonder hem en buiten hem, voor eene onmogelijkheid.

Dit nu is eene groote fout, die de moeder is van een groot misverstand. Zeker, er is niemand die het betwisten zal, dat de heer Thorbecke is een der uitstekendste mannen der liberale rigting, maar dat zonder hem een liberaal Gouvernement niet zou kunnen bestaan, is onwaar. Zij, die dit volhouden, vergeten dat een beginsel niet uitsluitend verbonden kan zijn aan eene bepaalde persoonlijkheid, hoe voortreffelijk die ook zij, maar ver daarboven verheven is. Eene politieke overtuiging put de kracht, die haar doet leven, niet uit het talent van een geniaal man, maar uit zich zelve, uit hare eigene, innerlijke waarde.

Ook wij huldigen het liberaal constitutioneel beginsel, en zullen ieder Gouvernement steunen, dat daarvan uitgaat. Doch de eerbied, dien wij daarvoor koesteren, is te groot, dan dat wij ooit de toepassing daarvan onafscheidelijk zouden achten van een bepaald persoon.

Er is door den heer Elout in zijne rede van 30 november gezegd, dat sedert 1840 alle Ministeriën op *één* na zijn geweest liberaal. In zekeren — negatieven — zin is dit zoo, in zoo verre namelijk, dat zij niet den moed hadden een weg in te slaan tegenovergesteld aan dien door het Kabinet van november 1849 bewandeld, en zich op sleeptouw lieten nemen, door liberale minderheden. Wegens gebrek aan genoegzamen steun, zijn zij allen ineengestort. Zij begingen de fout niet ruiterlijk hunne vlag te vertoonen, en daarom had ieder argwaan, dat er contrabande aan boord was.

Wanneer wij vragen eene Vertegenwoordiging en eene Regering van overtuiging, is het niet om daardoor het monopolie te zien verzekerd aan de politieke rigting, die wij zijn toegedaan. Wij wenschen dat ieder beginsel, dat levensvatbaarheid bezit, zich in zijne ware gedaante aan de Natie kunne vertoonen, opdat deze beslisse, of het meer dan een ander aan hare behoeften beantwoordt. Iedere politieke rigting, daartoe sterk genoeg zijnde, moet kunnen dingen naar het gezag. Strijd is voor den constitutionelen Staat, wat ligchaamsbeweging is voor den mensch, een voorbehoedmiddel tegen kwijning en ziekte. De zwakke tegenstand dien het sedert 1848 bij ons heeft te overwinnen gehad, is oorzaak van de vele fouten, die aan het liberalisme verweten worden, en van de vele afdwalingen, waartoe het vervallen is.

BUITENLAND.

ENGELAND.

LONDEN 5 December.
(*Particuliere Correspondentie.*)

Uit de New-Yorksche dagbladen blijkt nu dat kapitein Wilkes, van de San Jacinto, niemand anders is dan commodore Charles Wilkes, die indertijd de Amerikaansche Noordpool-expeditie heeft aangevoerd, en die dus hier te Lande niet alleen zeer bekend is, maar vele vrienden telt.

Deze expeditie werd in 1836 beraamd, en het bevel er van aan kapitein Wilkes aangeboden. Hij begaf zich toen naar Londen, om inlichtingen te bekomen, en zich van de beste instrumenten en andere wetenschappelijke hulpmiddelen te voorzien. Hier ter stede werd hij met eene hartelijkheid ontvangen, die blijkens zijn reisverhaal diepen indruk op hem heeft gemaakt, terwijl de Admiraliteit hem met de meeste bereidvaardigheid ten dienste stond. De expeditie vertrok in 1838, en ieder die in dergelijke zaken belang stelt, zal zich nog herinneren, dat men telkens hoorde van onlusten, die aan boord der verschillende schepen van het eskader waren uitgebroken, en van de gestrengheid waarmede de commodore die onlusten onderdrukte. Leest men zijn verhaal van die reis, dan blijkt dat hij mank gaat aan een gebrek van toegefelijkheid voor de gevoelens en meeningen van anderen, eene soort van geestelijke kortzigtigheid, maar overigens een naauwgezet en beminnelijk man is, trouw aan zijn pligt en zijne Regering en overschrokken zelfs in de dreigendste gevaren.

Na zijn terugkeer werd hij onderscheidene malen voor een krijgsraad gedaagd, en gedurende drie weken zat daarna een geregtshof van 13 leden, ten einde 36 klagten, die tegen hem waren ingebragt, te onderzoeken. Het eenige waarvan men hem echter volgens zijn eigene getuigenis beschuldigen kon was, dat hij welligt te groote straffen had toegepast.

Vergelijkt men nu daarbij wat Wilkes, volgens de New-Yorksche bladen, gezegd heeft toen hij te Hampton aan wal stapte — „het is mogelijk dat ik verkeerd gehandeld heb, maar men kan niets meer doen dan mij uit de dienst ontslaan" — dan heeft men het geheele karakter van den man, en het zou mij dus niet verwonderen, dat hij met bevreemding bemerken zal, dat hij een misslag begaan heeft. Hij zal verklaren, zooals hij reeds menigmaal verklaard heeft, dat hij volstrekt niet voornemens was tegenover Britsche officieren eene onbeleefdheid te begaan; dat hij in de meening verkeerde niets meer dan zijn pligt te doen door de commissarissen op te ligten, en niet onwaarschijnlijk zal hij de verantwoordelijkheid op zich nemen, wanneer hij ziet dat hij, bij gebreke van de noodige kennis van het volkenregt, zich treurig heeft vergist.

Wanneer dit eene getrouwe opvatting van het karakter van kapitein Wilkes is, dan mag men zeker veel goeds van wederzijdsche ophelderingen tusschen onze Regering en die van Amerika verwachten.

Intusschen verkeert onze fondsenmarkt nog altijd onder den invloed der gebeurtenissen, en dit verbetert niet nu degenen, die op speculatie hebben gekocht, weer beginnen te verkoopen, wat zij op geleend geld niet durven behouden. Gisteren echter was er eene kleine rijzing, toen de meening van den eerwaardigen generaal Scott, die zich thans te Parijs bevindt, over de zaak der Jacinto bekend werd. Uwe landslieden schijnen van deze gelegenheid gebruik te maken, om tegen lage prijzen Mexicaansche en Venezuela's te koopen, althans voor deze en andere dergelijke fondsen zijn talrijke orders uit Holland ontvangen. Trouwens deze papieren zijn daar altijd lievelingen geweest, en ten uwent heeft men waarschijnlijk niets geen plan op een Amerikaanschen oorlog, en bovendien geld in overvloed.

De ambtenaren van de marine-werf te Sheerness hebben van de Admiraliteit bevel ontvangen, een naauwkeurig rapport in te dienen betreffende den kortst mogelijken tijd, waarin de schepen gereed kunnen worden gemaakt om zee te kiezen.

De batterij van kapitein G. H. Vesey is gisteren te Woolwich per spoor van Bristol aangekomen, ten einde zich heden aan boord der Melbourne te begeven. Zij bestaat uit zes Armstrong-kanonnen en 400 man, waarvan de meesten met minié-geweren kunnen omgaan. De Melbourne zal door twee zwaar gewapende stoomfregatten begeleid worden. De bemanning dezer beide schepen wordt voorzien van al het noodige ter wegruiming van het ijs in de St. Laurens. De raderbooten Devastation en Stromboli moeten onmiddellijk worden gereed gemaakt, ten einde de paketbooten in de Amerikaansche wateren te beschermen.

Ook in den Tower heerscht groote bedrijvigheid. Al de werklieden zijn daar van 's morgens vroeg tot 's avonds laat bezig met het inpakken van wapenen. Zelfs verleden zondag is er den geheelen dag gewerkt, en er zijn reeds zestien pakschuiten de rivier afgesleept naar Woolwich.

Onder de zeelieden heerscht natuurlijk groote opgewondenheid, die nog dagelijks toeneemt. Officieren van alle rangen, sommigen zelfs die zeer hooge betrekkingen bekleeden aan de marine-werven, hebben de Regering hunne diensten aangeboden, en hoewel het Parlement slechts voor het onderhoud van 7000 zeelieden de noodige gelden heeft toegestaan, waren er zaturdag reeds 8000 ingeschreven, en daar er nu elke week ongeveer 200 bijkomen, zal het aantal in maart (het einde van het finantiële jaar) stellig 11,000 bedragen. Van de 8000 die aangenomen zijn kunnen er 40 varen als kapitein, 149 als stuurman, 1050 in lagere rangen aan boord van koopvaardijschepen, 6000 zijn afgeëxcerceerd. Slechts 850 zijn met verlof op de groote vaart, 2000 op de kleine vaart en 5000 kunnen binnen eene week aan boord der oorlogschepen zijn.

Uit Brazilië schrijft men dd. 8 november, dat het stoomfregat Dom Pedro II op de rotsen bij Monte-Video verbrijzeld is. Dit is nu reeds het derde Braziliaansche oorlogschip dat dit jaar gestrand is.

De Exposiçao Industrial zal aldaar 1 december geopend worden. Eene menigte voorwerpen zijn reeds ingezonden. De tentoonstelling zal eene maand duren, en in januarij worden dan de voornaamste voorwerpen naar Londen vervoerd.

— In de laatstleden zaturdag geëindigde week was het cijfer der sterfgevallen in deze hoofdstad 1424, derhalve nagenoeg gelijk aan dat in de laatst vorige en ook aan het gemiddelde in dezelfde week der tien vorige jaren. Onder de gestorvenen waren er 2 van 95 jaren, terwijl een man in Chelsea den buitengewoon hoogen leeftijd van 101 jaren bereikt had.

Het aantal der in de vorige week hier geborenen bedroeg 1791, namelijk 880 jongens en 911 meisjes, zijnde 107 boven het gemiddelde in de jaren 1851 tot 1860.

— Omtrent den brief van generaal Scott schrijft The Times: Generaal Scott kent de Engelsche Natie niet, wanneer hij meent dat de goede verstandhouding tusschen Engeland en Amerika reeds bewaard blijven kan door eene minnelijke schikking. Wij hebben depêches naar Washington gezonden, niet om discussien te openen, maar om uitlevering te vragen van onwettig gevangen genomen personen. Als die uitlevering geschied is, zullen wij over vraagpunten van het volkenregt spreken, zoolang de Amerikanen daarin lust betoonen.

— Gisteren is te Manchester het diner ter eere van den heer Bright, M. P., gegeven. Ongeveer 250 gasten namen daaraan deel, waaronder de Mayor van Manchester. Nadat de gebruikelijke toasten waren uitgebragt, sprak de heer Bright uitvoerig over den Amerikaanschen oorlog. Aan het slot van zijne rede wijdde hij eenige woorden aan het thans hangende geschil en zeide o. a.: „dat alleen laster en misverstand van de ergste soort een oorlog konden doen uitbreken tusschen twee volken als Engeland en Amerika, die door zulke naauwe banden waren verknocht. In weinige jaren zouden de 20 millioen vrije mannen van het Noorden tot 30 of 50 millioen zijn aangegroeid, en hij hoopte niet dat dan van de Engelsche Natie zou kunnen worden gezegd, dat zij het Volk, waaraan zij het aanzijn had geschonken, in de donkere dagen van zijne wanhopige worsteling met ijskoude ongevoeligheid had behandeld."

Deze rede werd met luide toejuichingen begroet.

— Sedert gebleken is hoe slecht de Fransche gepantserde fregatten gebouwd zijn — alleen door het werken der schroef raakten bij La Gloire alle nagels los — laten de buitenlandsche Regeringen hunne ijzeren schepen bijna uitsluitend op Engelsche werven bouwen. Denemarken heeft hier twee kanonneerbooten besteld. Rusland laat een gepantserd fregat van 3500 ton, naar het model van The Warrior, bouwen. Peru heeft verscheidene kleinere vaartuigen besteld. Spanje onderhandelt over het bouwen van vier groote fregatten. De Zuidelijke Staten van Noord-Amerika laten de Merrimac en de Mississippi met ijzer bekleeden, en de Noordelijken laten, behalve drie ijzeren kanonneerbooten, een onderzeesch schip bouwen, Stevens batterij genaamd, dat, behalve het dek dat met zes zware stukken gewapend is, zich geheel onder water bevindt.

— Met het oog op de mogelijkheid van een oorlog met Amerika hebben verscheidene agenten voor Amerikaansche reeders, aldaar t'huis behoorende schepen op het Engelsch register over laten schrijven. Deze handelwijze is echter in strijd met het tweede deel der Engelsche wetgeving op de koopvaardij, zoodat de personen, die zich daartoe leenden, eene valsche verklaring hebben afgelegd, en strafbaar zijn wegens het doen van een valschen eed, wanneer zij worden ontdekt, hetgeen, nu de aandacht eenmaal op deze omstandigheid is gevestigd, zeer waarschijnlijk is.

— Men verzekert dat de verliezen, door de scheepvaart van Hull in den laatsten tijd geleden, tot ernstige discussien in Lloyd aanleiding hebben gegeven. Men verwacht dat een onderzoek zal worden ingesteld, of ook welligt de noodige voorzorgsmaatregelen vóór het verlaten der haven worden verzuimd. Sedert october 1860 zijn de volgende schepen van Hull vergaan of gestrand:

				ton	opvarenden vermist
Oct.	1860	Arctic	van	800	9
„	„	Emmeline	„	420	—
„	„	Thor	„	350	—
Jan.	1861	Bothnia	„	1000	22
„	„	Wesley	„	600	18
„	„	Kingston	„	400	16
Junij	„	Baltic	„	600	—
Julij	„	Z. E. Pearson	„	800	27
Sept.	„	Colonist	„	347	13
„	„	Neva	„	450	—
Nov.	„	Lion	„	1150	—
„	„	Enchantress	„	300	16
„	„	Hebe	„	1000	—
„	„	Beatrice	„	400	—

Daarbij kunnen nog gevoegd worden: Arthur, Burgemeester Huidekoper, Moscow, die op Hull handelden, en de volgende stoombooten die gestrand zijn maar met meer of minder schade zijn vlot geraakt: — Zebra, Edward Hawkins, Brittannia, Rokeby, Patras, terwijl de Albatross slechts ter naauwernood aan het gevaar is ontkomen. In den tijd van 13 maanden dus zijn 23, d. i. een derde der te Hull t' huis behoorende stoombooten, geheel of gedeeltelijk verloren gegaan, en daarbij zijn 125 menschen omgekomen.

— Volgens berigten uit Buenos-Ayres bevindt zich de president der Federalisten te Santa Fé en weigert af te treden. In de provincie Tucuman heerscht volslagen anarchie. Generaal Nazar is tot gouverneur van Rosario benoemd.

FRANKRIJK.

PARIJS 5 December.
(*Particuliere Correspondentie.*)

Heden voormiddag ten 10 ure is Keizer Napoleon hier aangekomen, waarna hij zich dadelijk naar de Tuileriën begaf om aldaar het ontbijt te gebruiken. Vervolgens is er eene compleete vergadering van den Ministerraad gehouden, welke ook door Prins Napoleon is bijgewoond. Het voornaamste der behandelde punten was het Amerikaansche vraagstuk, dat zich inderdaad uit verschillende oogpunten laat beschouwen. Daarbij komen allereerst in aanmerking de neutraliteit van Europa, vervolgens het conflict der arrestatie aan boord van de Trent, en het voorgevallene met de Jules et Marie. Men verzekert mij dat de heer Thouvenel is aangevangen met die verschillende punten ter sprake te brengen. Daarbij moet de Minister zijne meening vooropgesteld hebben, dat de Noordelijke Staten der Amerikaansche Unie materieel in de onmogelijkheid verkeeren om den ouden bond weder te herstellen, en dat een te lange duur van den oorlog nadeelig moet zijn voor alle belangen. Daaruit vloeit dus voort, dat het zijn nut zou hebben om de Zuidelijke Confederatie te erkennen. Met betrekking tot de zaak van de Trent moet de heer Thouvenel verklaard hebben, dat hij het in Frankrijks belang acht een oorlog te voorkomen tusschen Engeland en Amerika. Voor het geval met de Jules et Marie, zeide de Minister, heeft de gezant der Unie in deze hoofdstad reeds uit naam zijner Regering de verlangde genoegdoening toegezegd.

Het spreekt van zelf dat het vorenstaande slechts een overzigt is van de heden avond loopende geruchten, voor welker echtheid ik niet kan instaan. Daartoe behoort verder dat Prins Napoleon heeft medegedeeld dat hij de Noordelijke Staten volkomen bij magte rekent om de Unie te herstellen, wanneer zij slechts willen overgaan tot een maatregel, waarvan zij tot heden niet hebben willen hooren: De vrijmaking en wapening der slaven. President Lincoln moet echter dien toevlugtsmaatregel beschouwen als een geneesmiddel, erger dan de kwaal, hetwelk onberekenbare gevolgen zou na zich slepen, door het aanbrengen van eene diep ingrijpende omwenteling in het geheele bestaan van Amerika, als de slavenbevolking een werkdadig onderdeel zou gaan uitmaken van het staatkundig leven daar te Lande. Z. K. H. was overigens ook van meening, dat Frankrijk zijne goede diensten behoort aan te bieden om een oorlog te voorkomen.

Wat het gevoelen was van de overige presente Ministers, heb ik niet te weten kunnen komen; zoo veel vernam ik echter, dat er nog generlei besluit is gevallen.

Keizer Napoleon moet zich nog voorbehouden hebben om zich over zijne zienswijze uit te laten, tot dat men kennis zal hebben bekomen van het antwoord van President Lincoln op de depêche van graaf John Russell.

Over het algemeen, hoor ik verder, moet de kwestie eener erkenning van de Zuidelijke Confederatie in Amerika een belangrijken stap voorwaarts hebben gedaan in dezen Ministerraad.

Men wil dat het verschil van gevoelen, ontstaan tusschen den minister Fould en den heer Haussmann, prefect van het departement der Seine, bij gelegenheid

der afschaffing van de entrée-gelden op de Beurs, niet alleen nog volstrekt niet uit den weg geruimd is, maar hunne onaangename verhouding hoe langs zoo meer gespannen zal worden. De heer Fould moet namelijk hebben verzocht en verkregen, dat eerlang in den Moniteur een overzigt van de finantien der stad Parijs zal worden opgenomen, als een tegenhanger voor de memorie der finantien van het Keizerrijk. Te vergeefs moet de prefect zich zeer ijverig daar tegen verzet hebben.

Tot leden der commissie uit den Senaat, aan welke, zoo als ik u gisteren schreef, een onderzoek van het Senatus-Consult zal worden opgedragen, zijn verkozen: de heeren Troplong, d'Audriffet, Stourm, Mérimée, generaal de la Rue, president Barthe, de procureur-generaal Dupin, graaf de Casabianca, Boulay de la Meurthe en Forcade de la Roquette.

Het rapport dier commissie, met welks zamenstelling de heer Troplong zich belasten zal, is vermoedelijk reeds aanstaanden woensdag of donderdag in gereedheid. De benoeming van den heer Dupin tot lid van deze commissie bevestigt het démenti, u reeds vóór een paar dagen gegeven van het gerucht, dat die hoofdambtenaar van het openbaar ministerie een aanval van beroerte zou gehad hebben.

De berigten uit Italië zijn tamelijk verward; trouwens schijnt Ricasoli nog altijd op eene meerderheid te kunnen rekenen. Garibaldi, die te Turijn is aangekomen, wordt van alle zijden bestormd; èn door het Kabinet èn door zijne oude vrienden, aan welker hoofd de heer Crispi staat, worden pogingen aangewend om den generaal te bewegen zich bij hen aan te sluiten. Ook verzekert men dat hij bij Koning Victor Emmanuel is ontboden. Het is bekend hoezeer hij aan de persoon des Konings verknocht is, en daaraan hecht men veel gewigt, zoodat men zich vleit, dat hij zich wel niet onder de oppositie zal scharen.

Gij weet zeker reeds dat Z. M. de Keizer van Oostenrijk te Venetië is aangekomen en aldaar acht dagen denkt te vertoeven. Hier meent men te weten, dat de Ex-Koning Frans II van die gelegenheid gebruik zal maken om Rome te verlaten.

Maarschalk Pélissier is reeds te Marseille aangekomen.

Ik hoor dat de heer Mirès, nog vóór de behandeling zijner zaak voor het hof van cassatie, zal worden overgebragt naar een geneeskundig gesticht.

De Moniteur deelt heden ochtend de verdeeling mede der van China bekomene schadevergoeding. De heer d'Escayrac de Lauture heeft 100.000 francs bekomen. 't Is voorzeker niet te veel, wanneer de verhalen waarheid behelzen dat de Chinezen hem het ligchaam op onmenschelijke wijze verminkt hebben. Het geheele bedrag der schadeloosstelling beloopt 200.000 taëls, gelijkstaande met fr. 1,539.918.87.

Alexander Dumas heeft een vlugtig bezoek in Parijs gebragt, ten einde zijn nieuw drama Les Mohicans de Paris, aan Marc Fournier voor te lezen. Dit moet *het* drama worden van het winter-saizoen. Dumas is onmiddellijk daarna weder vertrokken, en bevindt zich, naar men verzekert, weder op weg naar Napels.

Ook de componist Verdi is, naar men mij verzekert, hier aangekomen, met het voornemen eenige weken in Parijs te vertoeven.

Morgen zal er weder een regtsgeding behandeld worden voor de eerste burgerlijke kamer van de correctioneele regtbank dat bijzondere aandacht trekt. 't Is namelijk tusschen den minister Fould en zijnen zoon, die in het buitenland zonder vaderlijke vergunning in het huwelijk is getreden met eene actrice van het Theatre Français. De advocaat Jules Favre zal voor den zoon, en mr. Marie voor den vader optreden.

Volgens Le Temps is kolonel Lemat, die zich ook aan boord van de Trent bevond, eergisteren in deze hoofdstad aangekomen. Die hoofd-officier moet zich behendig hebben weten te onttrekken aan de nasporingen der aanvallers en er in geslaagd zijn om eenige, naar men wil ook onder hem berustende depêches verborgen te houden, welke hij thans behoorlijk verzegeld zou hebben afgegeven aan onzen Minister van buitenlandsche zaken. Als de informatien van Le Temps juist zijn, dan moet ook aan kolonel Lemat eene speciale zending zijn opgedragen bij eene der groote westersche Mogendheden. De kolonel, die Louisiana bewoont, zou een geboren Franschman zijn.

Bij deze gelegenheid wil ik u nog eene andere bijzonderheid mededeelen, die mij ter oore komt. Ik hoor namelijk dat er een misverstand moet heerschen ten aanzien der beweerde inbeslagname van de depeches des heeren Slidell. Uit eene vrij zekere bron verneem ik namelijk dat laatstgenoemde, bij het afscheid nemen van zijne echtgenoote, zijne depeches aan haar ter hand stelde, vervat in een doos, met kogels aangevuld, met last om in hare hut voor het raampje te gaan zitten en de doos in zee te werpen, als men eenige poging moest aan wenden om haar die afhandig te maken. Die last werd door mevrouw Slidell getrouw opgevolgd, en daar zij niet tot de overgave gesommeerd werd, heeft zij de depêches behouden naar Engeland overgebragt.

— Volgens den Moniteur de la Flotte zijn de verschillende oorlogschepen, welke het Fransche smaldeel der expeditie naar Mexico uitmaken, blijkens een gisteren ontvangen telegram, te Teneriffe aangekomen en reeds den 25 der afgeloopene maand weder van daar vertrokken. De gezondheid der equipage en van de troepen was uitmuntend.

— De stilstand in den handel brengt een aantal handelaren in nouveautés in groote verlegenheid. Men noemt een zevental, die hunne betalingen reeds gestaakt hebben, of dit eerlang zullen moeten doen. Om een hunner te gemoet te komen, verzekert men echter dat de heer Péreire meer dan een millioen zou hebben beschikbaar gesteld.

— Volgens depêche uit Rome van gisteren is de Fransche gezant, de heer de Lavalette, aldaar aangekomen.

— Onder degenen die genoemd worden als opvolgers van pater Lacordaire voor het lidmaatschap der Academie van wetenschappen, behooren de heeren Dufaure en Camille Doucet.

— Aanstaanden zaturdag zal in de groote opera het weldadigheidsfeest gegeven worden, dat onder bescherming van HH. MM. den Keizer en de Keizerin zal plaats hebben ten voordeele der noodlijdenden en behoeftige gezinnen in de voorsteden St. Antoine en du Temple (W. arrondissement.) Te oordeelen naar de toebereidselen, zal dit feest alle vroegere in pracht overtreffen.

— De nieuwe foijer van de Comédie Française zal eerlang worden opgeluisterd door een fraai portret ten voeten uit van de beroemde tragédienne Rachel. Dit stuk heeft men te danken aan den Minister van staat; het is geschilderd door Gérôme en trok reeds op verschillende tentoonstellingen de aandacht tot zich.

— De opera de Hugenoten, die zoolang door de censuur uit de Pausselijke Staten is geweerd, is eindelijk onlangs met veel zorg te Bologna opgevoerd, onder directie van den ridder Mariani.

— De Spaansche Senaat heeft het adres in antwoord op de troonrede met 111 tegen 22 stemmen goedgekeurd.

— Te Teneriffe heeft men den 25 laatstleden negen schepen van het Fransch eskader, waaronder de Massena, voorbij zien stevenen.

— De Koning van Italië heeft den commendatore Buoncompagni aangesteld om den Prins van Piedmont, den troonsopvolger, in het constitutionele regt te onderwijzen. Mancini, advocaat en afgevaardigde in het Parlement, onderwijst hem in het volkenregt. Men roemt de bevattelijkheid en den ijver van den Prins, die nu 17 en een half jaar oud is, en dus spoedig meerderjarig wordt. Zijn broeder Amadeus, hertog van Aosta, is 16 jaar oud, levendig van aard, en in het bezit van buitengemeene talenten. De jongste zoon Odo, hertog van Montferrat, heeft in zijne jeugd veel geleden, maar begint nu zeer voorspoedig op te groeijen. Hij houdt gewoonlijk te Genua verblijf en wordt voor de zeedienst opgeleid. De eenige ongehuwde Prinses, die dan ook nog bij hare ouders is, Maria Pia, is een slank, bevallig meisje van 14 jaar.

— De Semaphore de Marseille deelt een brief uit Tien-Tsin van 10 september mede, waarin het volgende voorkomt: „Prins Kong is naar Zehol afgereisd, waar hij ongeveer twintig dagen blijft. In dit overhaast vertrek ziet men het voorteeken van een nieuw stelsel, dat door de blijvende terugkeering des Keizers naar de hoofdstad ingewijd zou worden, of wel het bewijs van overeenstemming tusschen den Prins en den Raad van Regentschap, hetwelk voor ons wel eens ongunstig zijn kon. In ieder geval is het nog moeijelijk den loop der gebeurtenissen te voorspellen, alvorens de Keizer Zehol verlaten heeft. Middelerwijl houden het Hof, de Mandarijnen en het Volk zich stipt aan de voorschriften wegens den rouw. In alle steden aangeplakte proclamatien verbieden aan de bevolkingen alle openbare vermakelijkheden gedurende zeven en twintig maanden, en het dragen van kleedingstukken van zekere kleuren gedurende honderd dagen. Ook de leden der Keizerlijke Familie zullen insgelijks honderd dagen lang den rouw dragen, gedurende welken tijd het ook verboden is het voorste gedeelte des hoofds te laten scheren, iets wat aan de Chinezen in het geheel niet bevalt. Aan den anderen kant maakt men groote toebereidselen om den nieuwen Souverein, gedurende zijne reis en bij de aankomst te Peking, de hem verschuldigde eerbewijzingen te betoonen. De dood van Keizer Hien-fung had geen diepen indruk op de bevolking gemaakt; elf jaren lang verzuimde hij zijne voornaamste pligten.

„Eene levensquestie houdt alle gemoederen bezig, die der opstandelingen namelijk. Vóór zijnen dood had de Keizer de Staatsambtenaren bevolen alle pogingen tot uitroeijing der benden in het werk te stellen die de schoonste provincien verwoesten. Het gevaar is werkelijk groot en dreigend, zoowel voor de dynastie, die noch steun, noch geld, noch wapenen, noch de liefde harer onderdanen bezit, als voor de bevolking, die zonder verdediging tegen de aanvallen der rebellen is. Die van Chantoung, welke drie maanden lang volkomen rustig gebleven waren, hebben op nieuw van zich doen hooren, en eene kleine, door de troepen van den generaal Chenpao verdedigde stad bemagtigd, terwijl zij, naar men zegt, zich gereed maken om tegen Peking op te rukken. Zoo als gij bemerkt, zijn de gebeurtenissen in China niet van ernst ontbloot. Enerzijds eene Regering die ons blijken van vijandigheid en afkeer heeft gegeven, en andererzijds benden die, door haar aantal, de zegepraal wel eens konden behalen en de hoofdstad bemagtigen; zoodanig is de stand der zaken in een Land waar alles even langzaam gaat."

BELGIË.

ANTWERPEN 5 *december.* — Gisteren avond ten 5 ure sloegen de vlammen vier of vijf ellen hoog weder uit de brandende puinhoopen van het entrepôt St. Felix; de inhoud der kelders aan de zijde van den aarden dijk was in brand geraakt. Gedurende eenigen tijd was men zeer bevreesd voor den voortgang, en er was zelfs sprake om de aangrenzende houtmagazijnen van de heeren Bex en Verbert te ontruimen, maar daaraan is geen gevolg gegeven.

Des avonds ten 8 ure is de laatste binnenmuur en des nachts ten 3 ure een andere, grenzende aan de guano-magazijnen, met ontzagchelijk geweld nedergestort. Laatstbedoelde sleepte een deel dier magazijnen in zijnen val mede.

Heden morgen was men op nieuw bevreesd voor een anderen muur en ook voor den schoorsteen der raffinaderij, die reeds merkbaar overzakt. Heden namiddag ten half 3 ure waren de vlammen echter verminderende.

Van alle zijden worden pogingen aangewend om te gemoet te komen aan de behoeften der nagelatene betrekkingen van de slagtoffers bij deze ramp. Tot dat einde circuleren inschrijvingslijsten, die reeds met handteekeningen overdekt zijn. De artisten van het Koninklijk theater en een aantal andere gezelschappen zullen tot dat liefdadig doel voorstellingen geven, terwijl de Societé Grétry reeds toebereidselen maakt voor een vocaal en instrumentaal concert.

BRUSSEL 5 *december.* — De Kamer der Representanten zette heden hare beraadslagingen over het adres voort. De zinsnede, waarin gezegd wordt, dat de stad Antwerpen onlangs getoond heeft niet alleen de hoofdstad des handels, maar ook die der kunsten te zijn, werd zonder discussie aangenomen, maar toen de volgende in behandeling kwam, welke dus luidde: „Met Uwe Majesteit verheugen wij er ons over, den finantiëlen toestand, in weêrwil der crisis, uit een gunstig oogpunt te kunnen beschouwen," werd een amendement van den heer Hymans, met een daar tusschen gelascht sub-amendement van den heer Lebeau, ter tafel gebragt, volgens welke op de aangehaalde woorden deze volgen zouden: „en wij voeden de hoop, dat die toestand de verbetering van het lot der meeste Staatsbeambten, en van een groot deel der geestelijkheid, toe zal laten, wier bezoldiging, sedert langen tijd, niet meer in verhouding tot de behoeften des levens staan." De woorden „en van een groot deel der geestelijkheid" waren van den heer Lebeau afkomstig.

Nadat de heer Hymans zijn amendement had toegelicht, werd hij door den Minister van finantien, den heer Frère, beantwoord, die hoofdzakelijk zeide het in vele opzigten wel met het voorstel eens te zijn, zoo als hieruit blijken kon, dat de Regering zelf, eenige maanden geleden, haar voornemen tot verbetering van het lot der ambtenaren had aan den dag gelegd, maar gemeend te hebben dat deze zaak noch in de troonrede noch in het adres van antwoord te huis behoorde. Ook kwam het door den heer Hymans van het lot der ambtenaren opgehangen tafereel hem al te donker gekleurd voor; bij voorbeeld waar deze zeide dat een boekhouder bij eene groote firma meer inkomen heeft dan een secretaris-generaal, want de secretarissen-generaal hebben een inkomen van 9000 francs, en zoo veel zullen toch wel weinige boekhouders ontvangen. Bovendien hebben de ambtenaars, na getrouw volbragte dienst, het voorregt der levenslange pensioenen boven de overige burgers vooruit. Het volgend budget, zeide de Minister verder, zal voorstellen ten opzigte dezer zaak behelzen: dat dit niet vroeger is geschied, moet daaraan toegeschreven worden dat de meerdere uitgaaf van eenige millioenen geene kleinigheid is, maar het voorstel daartoe door een grondig onderzoek moet worden voorafgegaan. Bij alle afdeelingen van beheer nu is zoodanig onderzoek naar mogelijke besparingen en verminderingen in het personeel, met het oog op tractementsverhooging der aanblijvenden, bevolen, en de uitslag van dat onderzoek moet afgewacht worden. Ook moet, om het belang van bijzondere personen, dat der schatkist niet uit het oog worden verloren, weshalve eene trapswijze tractementsverhooging zal worden voorgeslagen. En wat de soldij der militairen betrof, hieromtrent scheen de heer Hymans niet goed ingelicht te zijn, ofschoon de Regering erkende dat zij voor den soldaat onvoldoende was en daarom in het budget van oorlog voor 1862 eene verhooging er van voorsloeg, die nagenoeg een millioen zou bedragen. De Minister besloot met het uiten van den wensch, dat het amendement en sub-amendement ingetrokken mogten worden.

Aan dezen wensch werd dan ook door den heer Hymans voldaan, nadat de heer Lebeau zijn sub-amendement nog verdedigd en betoogd had dat de geestelijkheid, wier tractementen sedert 1830 niet verhoogd zijn, veel te laag wordt bezoldigd. De oorspronkelijke zinsnede van het ontwerp-adres is daarna aangenomen.

DUITSCHLAND.

BERLIJN 4 *december.* — Ten gevolge van het voorstel, op het feest der vereeniging van regtsgeleerden ter vereering der nagedachtenis van den heer de Savigny gedaan, is bereids eene commissie uit die vereeniging, tot vestiging eener Savigny-stichting, benoemd, die in de eerste plaats ten doel zal hebben meer uitgebreide werken op het gebied der vergelijkende regtswetenschap, voor welke het boekhandelaars honorarium niet in billijke verhouding tot den daaraan verbonden voorafgaanden arbeid staat, op voegzame wijze te beloonen, en ten tweede aan bevoegde regtsgeleerden, zonder verschil van nationaliteit, de vereischte geldmiddelen te verschaffen om de regtsinstellingen van vreemde Landen door eigen aanschouwing te leeren kennen. De stichtings-oorkonde kan echter niet ontworpen worden vóór dat het bedrag van het fonds der stichting nagenoeg bekend zal zijn.

— Het committé voor het den 18 october te Koningsbergen gehouden inteekeningbal, ten behoeve der vloot, heeft de som van 1009 daalders, als de zuivere opbrengst van dat bal, herwaarts overgemaakt, maar met de bijgevoegde opmerking dat, indien deze som beneden de daarvan gekoesterde verwachting gebleven is, zulks hieraan moet toegeschreven worden dat de hoofden der militaire en burgerlijke autoriteiten daar ter stede niet alleen zelf de uitnoodiging tot deelneming hebben van de hand gewezen, maar de eerstgenoemden zelfs aan de officieren den wensch te kennen hebben gegeven, dat ook deze aan het bal ten behoeve der vloot geen deel zouden nemen.

— Volgens de Ost-Deutsche Post heeft de beroemde geschiedschrijver Schlosser geweigerd iets bij te dragen voor de Duitsche vloot, en als reden zijner weigering gezegd, dat hij geen zestig jaren lang de geschiedenis van Staten en Volken bestudeerd had, om nu nog niet te weten, dat eene vloot niet van liefdegiften kan worden gebouwd.

— Naar de berigten uit Koningsbergen te oordeelen, schijnt de zegepraal van de kandidaten der partij van den vooruitgang op die der liberale partij aldaar aan geen twijfel onderhevig, zoodat de laatstgenoemde, behalve den heer von Vincke, die in zijne weigering volhardt, waarschijnlijk ook den heer Simson in de Tweede Kamer ontberen zal, van wien het bekend is dat hij geene andere benoeming dan voor Koningsbergen zou aannemen. Ofschoon de heer Kühne hier te Berlijn, om de algemeene achting die men hem, ook om zijne uitgebreide finantiële kunde toedraagt, nog wel eenige kans heeft om in het eerste kiesdistrict benoemd te worden, kan men toch nog niets met zekerheid daarvan zeggen, naardien ook hier de invloed der partij van den vooruitgang als overwegend mag worden beschouwd.

Per Telegraaf.

LONDEN 6 December.

De Trans-Atlantische paketboot Australian is door de Regering bevracht tot het vervoer van troepen naar Canada. Zij zal zaturdag vertrekken.

Het bedrag der in omloop zijnde bankbilletten is volgens den laatsten weekstaat der Bank met £ 6085, de voorraad van edel metaal met £ 194.985 vermeerderd.

NEW-YORK 23 November.

Volgens het gevoelen der voornaamste Amerikaansche regtsgeleerden, is de gevangenneming der heeren Slidell en Mason wettig, maar over het algemeen is het publiek niet weinig ongerust over de mogelijkheid van eene vredebreuk met Engeland.

Aan den gouverneur van Maine is van wege den Minister van oorlog kennis gegeven, dat een gevolmagtigde benoemd worden zal, ten einde rapport uit te brengen omtrent den toestand der kustverdediging aldaar.

Men zegt dat de Noordelijke troepen zich meester hebben gemaakt van de Virginische graafschappen Northampton en Accomac, aan de boorden van Chesapeakbaai.

De gouverneur en de Wetgevende Vergadering van Missouri hebben een besluit tot afscheiding van de Unie goedgekeurd.

De Minister van binnenlandsche zaken heeft de door den Minister van oorlog, bij gelegenheid der rede van kolonel Cochrane verkondigde staatkundige gevoelens, gedesavoueerd. Deze rede had de strekking de noodzakelijkheid van de wapening der Zuidelijke slaven tegen hunne meesters te betoogen, hetgeen door den Minister van oorlog werd goedgekeurd. De Minister van binnenlandsche zaken verzekert dat dit geenszins de staatkunde van de Regering der Unie is.

Door den president Jefferson Davis is aan het Zuidelijk Congres eene boodschap gezonden. Hoofdzakelijk strekt deze om te betoogen, dat de Noordelijken zich op den duur niet tegenover het Zuiden zullen kunnen handhaven, terwijl ook de finantiële toestand en de strijdkrachten van het Zuiden sedert het begin der vijandelijkheden zeer zijn verbeterd. Ons finantieel stelsel — zegt de President o. a. — werkt zeer goed; het belooft voor de toekomst de beste gevolgen; herstel der Unie behoort thans tot de onmogelijkheden.

Omtrent de gevangenneming der heeren Slidell en Mason beweert de President, dat het Noorden tot zulk eene handelwijze geen regt had. Geeft men eenmaal het regt toe om deze afgevaardigden aan boord van de Trent op te ligten, dan kan dit met evenveel regt geschieden op de kust van Engeland, of zelfs in de haven van Londen.

De president besluit zijne boodschap met de verklaring, dat het Zuiden geene hulp van Europesche Mogendheden verlangt, maar deze wil bewijzen, dat de blokkade niet effectief kan worden genoemd.

TURIJN 5 December.

Garibaldi keert morgen naar Caprera terug.

In de Wetgevende Kamer zeide de heer Buoncompagni heden dat de weg, door de Regering in het Romeinsche vraagstuk gevolgd, die is welke door de stemming van het Parlement was afgebakend. [...] kon er niet aan denken ten deze anders dan in overeenstemming met Frankrijk te handelen. Zoo lang Venetië in de magt van Oostenrijk zal zijn, zal Italië oorlog hebben, en zoo lang het Venetië niet heeft kan het Rome niet krijgen. Italië zal Venetië nemen zoodra het een leger van 300,000 man bezit. [...] spreker keurde de politiek der Regering in allen opzigte goed. Hierop werd de Regering door twee leden bestreden. Bixio woonde de zitting bij. Morgen zal de heer Ricasoli het woord voeren.

BERLIJN 5 December.

Verschillende Regeringen hebben opheldering wegens het binnenrukken van Oostenrijksche troepen in de Herzegowina gevraagd. Frankrijk had de Regeringen op dat feit opmerkzaam gemaakt. De ophelderingen van Oostenrijk zijn voldoende toegeschenen.

PESTH 5 December.

Men verzekert dat, op last der kanselarij van Zevenbergen, al de vergaderingen der Comitaten in [...] provincie onverwijld zullen ontbonden worden, dat maatregelen, met de in Hongarije genomene overeenkomstig, door den militairen gouverneur zullen worden genomen. De graaf de Crenneville reist heden naar Zevenbergen af.

MADRID 6 December.

De Regering zal alle op de zaak der Napel[...] archieven betrekking hebbende documenten in [...] vergadering der Cortes overleggen. Volgens het [...] blad Epoca zal Spanje Frankrijk 25 millioen beta[...] tot gedeeltelijke aflossing der schuld van 1823.

LONDEN 6 December.

Koffij flaauw. — *Suiker* tot dalende prijzen. — [...] vast, Ballam 11/; Rangoon 10/ a 11/9. — *Thee.* Op [...] heden voortgezette veiling heerschte eene flaauwe [...]ming; er zijn 8546 k. den hamer gepasseerd, waarvan [...] 7138 verkocht werden tegen ½ d. lagere prijzen. — [...] Friesche vast, 110 a 112/. — *Oliën.* Bruine Raap- [...] Patent- £ 44.6/; Lijn- £ 35. — *Metalen.* Banca Tin [...] Straits 118/. Schotsch IJzer 48/3.

LIVERPOOL 6 December.

De Edinburg en Nova Scotia zijn met berigten van N[ew] York van 27 nov. (via Kaap Race) aangekomen. [...] op Londen 109¼. *Fondsen* vast, Illinois 60½. — [...] stijgende, middl. 24½ a ¾ c. — In *Granen* ging [...] om tot lagere prijzen. — *Koffij* en *Suiker* vast.

PARIJS 6 December.

Frankrijk 3 pc. 69.05; dito 4½ pc. —. Cred. Mob. [...] Russ. Spoorw. 401.

LONDEN 6 December.

De Gecons. 3 pc. 90. Mexico 3 pc. 26½. Gr[...] Uitgest. 5¾. Venezuela 4½ pc. 20¼. Holl. 2½ pc. [...]

WEENEN 6 December.

Oostenrijk, Metalliek 5 pc. 67.80; dito Nation. 5 pc. [...] Wissel op Londen *f* 140.25.

FRANKFORT 6 December.

Oostenr., Metalliek 5 pc. 46¾; dito Nation. 5 pc. [...]

ANTWERPEN 6 December.

België 4½ pc. 97. Oostenr. Metall. 5 pc. 46⅝[...] Nation. 5 pc. 56½. Spanje 2 pc. 40¾; dito 3 pc. [...]

BINNENLAN[D]

ROTTERDAM 6 December.

In het tot deze Courant behoorend Bijvoegsel is opgenomen het uitvoerig verslag der zitting [...] Tweede Kamer der Staten-Generaal, het amendement des heeren van Bosse, op art. 87 van hoofdstuk [...] der Staatsbegrooting, enz.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft [...] de algemeene beraadslagingen voortgezet over H[oofd]stuk V (Departement van Binnenlandsche Zaken) [...] Staatsbegrooting voor 1862. Vele leden hebben [...] aan deel genomen, terwijl de Minister van dat departement nog nader het woord gevoerd heeft. Verschillende leden zijn terug gekomen op hunne vroegere redevoeringen. Als nieuwe woordvoerders traden in de eerste plaats de heeren *Dommer van Poldersveldt*, *van Heiden Reinestein* en *van Dijk* [...] die zich voor het hoofdstuk verklaarden, en in de tweede plaats de heeren *Thorbecke* en *Meeusen*, [...] het daarentegen bestreden. Hierop zijn de algemeene beraadslagingen gesloten en is de vergadering tot behandeling van de artikelen overgegaan. Bij art. [...] heeft de heer *Olivier* zich tegen den post voor [...] Rijkscommissie voor statistiek verklaard, niet om[dat] hij tegen de bevordering van de statistiek was, [...] omdat de inrigting van de tegenwoordige commissie geene goede practische resultaten opleverde. [...] *Minister* heeft den post verdedigd en eene nieuwe [...]ling toegezegd, maar dit mogt niet baten. [...] tegen 13 stemmen werd art. 60 *verworpen*, waarop [...] Minister art. 61 introk, dat de overige uitgaven [...] de Rijkscommissie voor Statistiek bevat.

De algemeene beraadslagingen over de VIde afdeeling van het hoofdstuk, die betrekking heeft tot [...] waterstaat en de publieke werken, zijn aangevangen. De heer *Reinders* heeft daarbij de zaak van de [...]melander-kas behandeld.

Morgen zullen deze beraadslagingen worden voortgezet.

Zoo even vernemen wij uit zeer goede bron, [...] Z. M. de Koning, aan Z. E. den oud-gouverneur [...] Nederlandsch-Indië, den heer C. F. Pahud, eigenhandig het grootkruis der orde van de Eikenkroon [...] geschonken.

Z. M. heeft goedgevonden, ter vervulling der vacaturen, welke door de aftreding van burgemeesters in de prov. Zeeland op den 1 januarij 1862 zullen ontstaan, te herbenoemen tot burgemeester der gemeenten Baarland P. Bruggeman, Biggekerke [...] Zoutelande J. Verhage, Borsselen J. Rottier, [...] Boschkapelle G. Verstraaten, Cadzand, Retranchement en Zuidzande H. S. de Smidt, Clinge J. F. Ver[...]teren, Dreischor J. Moolenburgh Jz., Driewegen [...] Ellewoutsdijk M. Nijsse, Eede P. J. Buyk, Heille [...] St. Anna ter Muiden P. F. Hennequin, Kapelle [...] van Duine, Kattendijke J. G. J. van den Bo[...] Kloetinge Y. Trimpe, Koewacht J. B. van de V[...] Koudekerke H. Brasser, Noordgouwe J. Hocke [...] Oudelande P. van Wingen, Scherpenisse D. Polder[...] Schoondijke A. de Hulster, Serooskerke (Walcheren) [...] en St. Laurens P. Melis, Stavenisse A. van Kl[...] Wemeldinge J. de Klerk Az. en Yerseke J. [...]lemsen; — en aan mr. H. Houck, op zijn daartoe gedaan verzoek, een eervol ontslag te verleenen uit zijne betrekking van procureur bij de arrondissements-regtbank te Deventer.

Volgens opgaven van het Ministerie van Finantiën is aan de verschillende kantoren van 's Rijks accijnsen over de maand november jl. ontvangen aan [...] accijns een bedrag van negen en veertig duizend [...] honderd twee en twintig gulden drie en tachtig [cents] (*f* 49,622.83).

Naar wij uit goede bron vernemen, heeft de Raad van State zich **eenparig** ten sterkste verklaard tegen de voordragt des Ministers van Koloniën tot intrekking of wijziging van het gemotiveerd besluit door den Gouverneur-Generaal van Ned. Indië tegen den heer ... tekking, zoo als bekend is, genomen. Het doet ons genoegen, dat althans deze verregaande onvoorzigtigheid des „jeugdigen Ministers" geene nadeelige gevolgen voor het gezag in Ned. Indië hebben zal. (A. C.)

Men verneemt, dat in de laatste dagen de overleggingen met den heer J. G. Jäger, omtrent de concessie voor de doorgraving van Holland op zijn smalst, zeer gevorderd zijn, zoodat de bepaalde verleening van die concessie binnen kort kan worden te gemoet gezien. (A. H. B.)

Naar men nader verneemt is de weigering van den Haarlemschen Gemeenteraad om jhr. Salvador als lid toe te laten, gegrond op de overweging dat hij, tijdens *zijne verkiezing* bij regterlijk vonnis van eenige zijner burgerschapsregten was ontzet.

Beroepen tot predikant bij de Hervormde gemeente: te Veenendaal ds. L. Schouten, thans te Vianen; — te Heemstede ds. W. Astro, th. dr., te Amerongen; — te Wijdenes (cl. Hoorn) ds. H. Prins de Jong, te Opperdoes; — te Spaarndam de kandidaat A. L. ...ink.

Door den grooten kerkeraad der Evangelisch Luthersche gemeente te Middelburg is, ter vervulling der vacature, ontstaan door het vertrek van den heer J. P. G. Westhoff naar 's Hage, het volgend alphabetisch viertal van kandidaten opgemaakt: de heeren F. H. Michelsen, kandidaat te Dordrecht; J. P. Mond, kandidaat te 's Hage; W. R. Poolman, hulpprediker te Leeuwarden, en A. M. L. Rümke, hulpprediker te Amsterdam, welke heeren tot het vervullen eener liefdebeurt zullen worden uitgenoodigd.

DELFT 6 *december*. — Eergisteren ontstond brand bij den broodbakker J. Nootenboom te Delfgaauw. Hoewel de brand zich zeer ernstig liet aanzien, mogt men er in slagen dien spoedig te bedwingen.

'S GRAVENHAGE 6 *december*. — De Commissie voor de Staatsspoorwegen heeft bekend gemaakt dat bij de op 28 november jongstleden gehouden besteedingen, het minst is ingeschreven: voor de levering van houten dwarsliggers, door Eindhoven en Zoon, te Zwolle, voor 20,000 beuken liggers te Harlingen, 30,000 halfronde greenen te Dordrecht, 15,000 dito dito te Nieuwe Diep; Fontein en Tjallingii, te Harlingen, voor 20,500 halfronde greenen te Harlingen, 10,000 dito dito te Nieuwe Diep; H. E. van Gelder, te Amsterdam, voor 5000 eiken te Maastricht; Desiré Maertens, te Brugge, voor 10,000 halfronde beuken te Maastricht, 35,000 dito greenen te Maastricht, 10,000 beuken te Rotterdam of Dordrecht; Frederik Stam, te 's Gravenhage, voor 10,000 beuken te Maastricht, 4200 halfronde eiken te Maastricht, 15,000 dito greenen te Rotterdam of Dordrecht; Carl Focke Wwe. & Sohn, te Bremen, voor 12,000 halfronde beuken te Rotterdam of Dordrecht, 15,000 dito eiken te Rotterdam of Dordrecht, 25,000 dito beuken te Nieuwe Diep; Friedrich Hülsberg te Lippstadt, voor 5000 halfronde eiken te Nieuwe Diep; voor de levering van spoorstaven enz.: door Guest & Cie., te Londen, voor de percelen 1—10 en 12; door la Société John Cockerill, te Seraing, voor de percelen 13, 14 en 15; door Nicolas Joseph Cambier, te Vorlanwelz, voor de percelen 16 en 17.

— Een krans van rozen, alsof het midden in den zomer was, bevond zich heden morgen, 6 december, vroegtijdig reeds, op den voet van het standbeeld van wijlen Z. M. Willem II, wiens geboortedag (1792) daarmede op nieuw werd gehuldigd.

— In de zitting van den Hoogen Raad der Nederlanden van heden is door partijen conclusie genomen in de zaak van J. D. Bloemen tegen den Raad der Nederlanden en tegen A. E. Dudok van Heel en P. C. van Vlissingen, intervenienten in dit proces. De vordering des eischers strekt om den Staat te veroordeelen tot betaling eener som van *f* 25,000 als deel van den aannemingstermijn voor den bouw van twee schepen. De pleidooijen in deze zaak zullen den 6 februarij 1862 worden gehouden.

SCHEVENINGEN 6 *december*. — Het is den heer P. Varkevisser mogen gelukken den onder de gemeente Loosduinen, drie weken geleden, gestranden schooner of Hulsche kiel Blue Packet, kapitein Mark Hargrave, gisteren middag vlotbaar te doen worden. Het vaartuig is, vergezeld van de pink Admiraal Cornelis Jol, van gemelden heer Varkevisser, naar Engeland gezeild.

LEYDEN 6 *december*. — Door den Gemeenteraad is benoemd tot eersten praeceptor aan het Gymnasium alhier de heer F. A. de Graaff, tot dusver tweede praeceptor, in plaats van wijlen dr. H. A. Kleyn.

HAARLEM 6 *december*. — Aan den Gemeenteraad is door Burgemeester en Wethouders voorgesteld, de 1ste suppletoire begrooting, dienst 1861, in te trekken, aangezien het tekort, à *f* 12,000, op de rekening van de feest-commissie, buiten bezwaar voor de stedelijke geldmiddelen, gedekt is. Dienovereenkomstig is besloten, en tevens om de muziektent, tijdens de feesten op de Grootemarkt geplaatst, door de stad voor *f* 600 over te nemen.

AMSTERDAM 6 *december*. — Voor het Provinciaal Geregtshof alhier heeft thans teregt gestaan M. C. van der Wolff, beschuldigd wegens kindermoord. Door den heer procureur-generaal is schuldigverklaring van de beschuldigde aan het haar ten laste gelegde, en veroordeeling tot 15 jaren tuchthuisstraf gerequireerd. Het Hof zal den 10 dezer uitspraak doen.

VLISSINGEN 4 *december*. — Zr. Ms. korvet Prins Maurits der Nederlanden, kapit.-luit. ter zee Kemper, is uit 's Rijks dok ter reede gehaald en zal met de eerste gelegenheid zee kiezen naar de Kanarische eilanden, en verder, met de zich daar aan boord bevindende adelborsten, eene instructiereis ondernemen, om met junij e. k. hier terug te keeren en in september daaraanvolgende weder te vertrekken.

De schout-bij-nacht Vogelpoot, kommandant der marine in Oost-Indië, als zoodanig vervangen door den schout-bij-nacht May, zal in het begin van januarij e. k. zich inschepen aan boord van Zr. Ms. stoomschip Ardjoeno, kapit.-luit. ter zee Siedenburg, en met dat vaartuig naar Nederland terugkeeren.

HALSTEREN 4 *december*. — Gisteren ontstond een hevige brand aan de woning van den arbeider van de Kieboom. Eenige jongens, uit de school gekomen, hadden een vuurtje gemaakt, dat eene groote stroomijt in 'vlam zette. Men mogt er in slagen de woning en drie belendende kapitale gebouwen te behouden.

'S HERTOGENBOSCH 5 *december*. — Heden ontstond te Huiclom brand in de schuur van J. van Rijswijk, die zich spoedig aan het belendende huis van J. Peynenburg mededeelde, dat eene prooi der vlammen werd.

LEEUWARDEN 4 *december*. — Naar men verneemt zal in de strafgevangenis alhier eene klompenmakerij worden ingerigt.

Kunstnieuws.

ROTTERDAMSCHE SCHOUWBURG.

Hoogduitsche Opera.

De tweede opvoering van Beethoven's Fidelio had op ll. woensdag weder een zeer talrijk publiek naar den schouwburg gelokt, hetwelk op de warmste en ondubbelzinnigste wijze zijne ingenomenheid met de over het geheel weder uitstekende uitvoering van het onovertroffen werk te kennen gaf. Inzonderheid werden mej. Gunther en de heeren Dalle Aste, Grimminger en Duschnitz met telkens herhaalde toejuichingen en terugroeping vereerd terwijl ook de overige medewerkenden weder zeer loffelijk tot het uitmuntende ensemble bijdroegen. Velen hopen dus zeker aan deze opera nog menige herhaling te beurt te zien vallen.

Zaturdag eene eerste voorstelling van Boyeldieu's bevallige opera *die Weisse Dame*, waaraan wij even zeer goed succès toewenschen.

Naar men verneemt is de baszanger Hermanns, die nog onlangs hier ter stede als Leporello in Don Juan optrad, dezer dagen te Londen overleden.

De BONBONS DUVIGNAU

zijn het beste geneesmiddel tegen *verstoppingen, gal, slijm*, enz. enz. Zij doen den eetlust terugkeeren, maken de spijsvertering gemakkelijk, en vervangen met het beste gevolg de *purgeer-middelen, welker hevige werking dikwerf schadelijk is.* Verkrijgbaar te PARIJS, rue de Richelieu, 57. Depôts: te ROTTERDAM, bij den Heer *van Santen Kolff*, Apotheker, en te AMSTERDAM, bij den Heer *van Meurs*, Apotheker.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM 6 December.

OVERLEDEN: A. Ketelaar, jm., 74 j. — A. M. Kanters, d., 3 m. — W. Vreezen, d., 3 m. — N. den Haan, d., 1 j. — W. K. G. van Duuren, z., 1 m. — G. M. van Leeuwen, vrouw van D. W. Velthorst, 48 j. — K. Rademaker, wed. W. F. Hakbijl, 77 j. — E. J. Hoek, vrouw van J. van Dortregt, 39 j. — A. Sanderson, ..., 30 j. — G. Akkermans, z., 10 m.

BEVALLEN: J. E. de Clerc, geb. Blanchard, z. — C. C. Poulie, geb. Ceket, z. — H. Groeneveld, geb. Hollander, z. — M. Fiering, geb. van der Kley, z. — M. J. Mulder, geb. Pessal, z. — E. H. Hoog, geb. van Gogh, d. — C. M. Bakker, geb. Verhagen, d. — E. M. van der Goes, geb. Ermerins, d. — M. Achenbach, geb. Beugelink, d.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam.

ALICANTE, het Nederl. Hoekerschip Jonge Wouter, kapit. M. Kwakkelstein. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer.

BATAVIA en SOERABAIJA, voor Goederen en Passagiers, het Nederl. Barkschip Almonde, kapit. H. G. Surie. Adres bij de Bevrachters de Heeren 't Hoen, Hudig & Co. en de Cargadoors Wambersie & Zoon en Hudig & Pieters.

BATAVIA en SAMARANG, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het Nederl. gekoperd snelzeilend Barkschip Brouwershaven, kapit. G. F. Rijken. Adres bij de Reeders van Overzee & Co. en de Cargadoors Hudig & Blokhuyzen en Kuyper, van Dam & Smeer.

BATAVIA, voor Goederen en Passagiers, het nieuw gebouwde, gekoperde Nederlandsche Clipper-Fregatschip Oranje Nassau, kapit. G. Strang van Hees, opzettelijk voor snelle zeilage gebouwd en voor den overvoer van 1ste en 2de klasse Passagiers, met alle gewensche Gemakken, ruime en luchtige Hutten ingerigt, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor en voorzien van eene melkgevende Koe, om te vertrekken 10—15 december. Adres bij de Cargadoors P. A. van Es & Co., te Rotterdam; Oolgaardt & Bruinier, te Amsterdam, en de Groot, Roelants & Co., te Schiedam.

BOSTON, het snelzeilend Nederl. gekoperd Schoonerschip Sirene, kapit. J. P. Schroot. Adres bij Wambersie & Zoon.

BUENOS-AYRES, het Nederl. Schoonerschip Maria Anna, kapit. H. S. de Jong. Adres bij den Bevrachter T. van Tomputte en de Cargadoors Wambersie en Zoon.

DUBLIN, het Engelsch Schoonerschip Excel, kapit. W. Gibbs; om den 13 December te zeilen. Adres bij Hudig & Blokhuyzen.

GIBRALTAR en MALTA, het Ned. Hoekerschip Kleinkinderen, kapit. G. de Jong. Adres bij Seeuwen & Co.

GUERNSEY en JERSEY, Eng. Schoener Admiral Windham, kapit. Chs. Allcock. Adres bij Hudig & Pieters.

HONG KONG (direct), voor Goederen en Passagiers, het snelzeilend, nieuw gekoperd Nederl. Brikschip Johanna Frederika, kapit. P. Collenteur; sluit 15 dezer. Adres bij de Cargadoors P. A. van Es & Co.

JERSEY en GUERNSEY, Eng. Schoener Seabird, kapit. C. Nuttall. Adres bij Hudig & Pieters.

JERSEY en GUERNSEY, het Eng. Kotterschip Marco, kapit. Fr. Richardson. Adres bij Hudig en Blokhuyzen.

NEW-YORK, het snelzeilend, gekoperd en kopervast Pruissisch Barkschip Amanda, kapit. C. G. Runge; ligt gereed, om binnen een paar dagen te vertrekken. Adres bij de Cargadoors P. A. van Es & Co.

NEW-YORK, het Bremer Fregatschip Reinhard. Adres bij Wambersie & Zoon.

NEW-YORK, het Bremer Fregatschip Roland, kapitein H. H. Wicke. Adres bij Wambersie & Zoon.

SINGAPORE en HONGKONG, om spoedig na arrivement te vertrekken, het Nederl. Brikschip Stella Maris, kapit. A. Leeflang. Adres bij Hudig & Blokhuyzen en Kuyper, van Dam & Smeer, te Rotterdam; de Vries & Co., te Amsterdam, en Lorcq & Cool, te Schiedam.

Vlaardingen.

GIBRALTAR, het Nederl. Hoekerschip de Maas, kapit. W. Post. Adres bij Kuyper, van Dam en Smeer.

GIBRALTAR en MALTA, het Nederl. Hoekerschip Koophandel en Zeevaart, kapit. H. den Breems. Adres bij Kuyper, van Dam en Smeer.

Beursberigten.

AMSTERDAM 6 December.

				l. k.	h. k.	gebl.
Nederl., ..	Werk. Schuld	2½	pCt.	61½	62	61 13/16
"	dito dito	3	"	74	74½	74¼
"	dito dito	4	"	97¼	97¾	97½
"	Amort. Synd.	3½	"			
"	Hand. Maats.			132½	134	133¼
"	O.-I. Leening	4	"			
"	Holl. Spw. ..	4	"	89		
"	Rijn dito.....	4½	"			
"	M. van Weld.	4	"			
België, ..	Cert. *Rothsch.*	2½	"	53 3/8	53½	53 5/8
Frankrijk,	Certificaten ..	4½	"			
Spanje...	Buitenlands..	2	"	41 1/8	41 3/16	
"	dito	3	"			
"	Binnenlands.	3	"	46¾	46 5/8	46 13/16
"	Amort. Schuld			16 1/8	16¼	
"	Bew. v. Coup.					
Portugal,	Obligatien...	3	pCt.	44¼	44¾	44¼
"	dito 1856/59.	3	"	43 3/8	43¾	43 5/8
"	dito Uitgest..					
Rusland,	Ob. *Hope en C.*	5	"	100¼	100½	100 3/8
"	dito 1828/29..	5	"	100 1/8		
"	Cert. 1831/33	5	"			
"	d.° 1840.....	4	"	72¼		
"	d.° *Stieglitz*..	4	"	72		
"	d.° d.° Nieuwe	5	"			
"	d.° d.° 1855 N.	5	"	91 5/8		
"	d.° te Hamb.	5	"			
"	d.° v. Assign..	6	"			
"	Inschr. dito..	6	"			
Polen, ...	Aand. 1835..		"	163		
"	Spw.-Oblig..	4	pCt.			
Pruissen,	Oblig.	4½	"			
"	dito 1859....	5	"	104½		
Oostenr.,	Ob. *Goll en C.*	5	"			
"	d.° dito	4	"			
"	d.° Met. Oude	5	"	43 7/8	44 3/8	43 15/16
"	d.° N. te Ams.	5	"	67 1/8	67½	67 5/8
"	d.° Nat. Met..	5	"	53¼	53 5/8	53 5/8
"	d.° Metalliek.	2½	"	22 15/16	23	
"	W. Ad. fl 250	4	"	190		
Brazilië,	1843, £ 100	5	"			
Equador,	£ 100	1	"	14 5/8		
Venez.,..	Obligatien...	3	"	19 1/8	19¼	
"	Uitgestelde..	1½	"	9 5/8	9¾	
Grenada.	Obligatien...	4½	"	14 5/8		
"	Uitgestelde..	1	"	5 5/16	5¼	
Mexico,..	Obligatien...	3	"	24 1/8	24 5/8	24 5/16
Illinois		7	"	77¾	78¼	77¾

België, Cert. Adm. Belg. Bank, 2½ pc., 53 1/8. Rusland, Cert. te Londen, 1859, 3 pc., 57½, 57 5/8, 57 5/8; dito bij Hope en Co., 1860, 4½ pc., 87 7/8, 88, 87 7/8; dito Spoorw.-Actien, 5 pc., 189, 189½, 189½. Weener Bank-Actien, 3 pc., 616. Brazilie 1852, 1858 en 1860, 4½ pc., 85¼, 86, 86. Grenada, 2 pc., 19½.

Beleening 3½, Prolongatie 4½, Disconto 3½ pc.

Over het algemeen verkeerde de markt, ten gevolge van vele verkooporders in ongunstige stemming; Spaansche fondsen waren betrekkelijk vast.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland, 2½ pc., 61 13/16. Spanje, 2 pc., 41 1/8; dito binnenl., 3 pc., 46 13/16. Oostenr., Metall., 5 pc., 44 1/16; dito Nation. 5 pc., 53½.

Weerkundige Waarnemingen op 6 December 1861. — 8 uur v. m.

NAMEN der PLAATSEN.	BAROMETER te Maastricht en verschil.	WIND. rigting.	WIND. kracht.	TEMPERATUUR.	TOESTAND DER Lucht.	TOESTAND DER Zee.
	Millim.			*Celsius.*		
Hartlepool......	+ 2. 4	Z.W.	—	+ 2. 2	schoon.	slecht water.
Groningen......	+ 0. 9	Z.O.t.O.	2	— 0. 9	—	—
Helder.......	— 0. 4	Z.O.t.Z.	1	+ 0. 6	—	—
Yarmouth......	+ 0. 4	W.	—	+ 2. 2	bewolkt.	—
Vlissingen......	— 1. 5	Z.Z.W.	6	+ 3. 4	—	—
Maastricht......	754. 1	Z.	2	+ 1. 0	—	—
Portsmouth	+ 0. 5	O.	—	+ 5. 5	dikke mist.	gewoon.
Plymouth......	— 3. 2	Z.W.	friss. bries.	+ 10. 5	mist, regen.	ruw.
Havre........	— 1. 3	Z.W.	5	+ 8. 1	betrokken.	gewoon.
Parijs........	+ 1. 1	Z.W.	15	+ 1. 4	"	—
Brest.........	— 2. 8	Z.W.	5	+ 10. 2	betrokken, dikke mist.	onstuimig.

Alzoo grootste verschil in Nederland G 2. 4 V; generaal idem Ha 5. 6 Pl.

Scheepstijdingen.

Brouwersh.
6 dec. Niets gepasseerd. (Z.W., dikke lucht)

Hellevoet (Z.) *Aangek.*
6 dec. *Fijenoord* (s), Lond.
Ocean Queen (st.), Hull
Adm. Cator (s), Hartlep.
Isabella, Headly, Brouwershaven
Vertrokken.
Arend, Goossens, Havana
Maasstroom (st.), Hamb.
Zeilklaar.
Christine, Altmeppen, New-York
Otto, Sap, Messina
Maleijer, Bok, Hartlepool

Brielle *Aangekomen*
6 dec. *Cologne* (st.), Londen
Bruiser (st.), d.°
Seagull (st.), Hull
Killarney (st.), Goole
Ary Scheffer (st.), Havre
Vertrokken.
Zingari (st.), Hartlepool
Cassandra, Bell, Shields
(Z.—Z. Z. W.)

Maassluis (Z. W.)
6 dec. Niets gepasseerd.

Texel (Z.Z.O.) *Aangek.*
5 dec. *Waalstroom*, Mellink, Soerab. (vert. 30 julij)
Diana (st.), Londen
Lion (st.), dito
6 *Joven Jose*, Genega, Havana
Vertrokken.
5 *Bywater*, Dodds, Sunderl.

Vlie *Vertrokken*
3 dec. *Jonge Rieka*, Klein, Newcastle
Zeus, Urquhart, Sunderl.
Mjösen, Andersen, Christinestad

Oostmahorn *Vertr.*
4 dec. *Hermanus Gerardus*, Rozenberg, Londen
Jonge Jetskelina Everts, de Jonge, dito
Tammo Sytse, Croon, d.°
5 *Grietje*, Legger, d.°
Gerharda Henderika, Glim, d.°
Jantje Martens, Ates, d.°

Vlissingen *Aangek.*
5 dec. *Waldemar*, Frantzen, Rio-Janeiro
Eluisa, Garguila, Berdianski
Olive Branch, Cummins, Odessa
Maverick, Ellis, Genua
Bertha, Hashagen, Villanova
Catharina Frederika, Smid, Dantzig (l. v. Brouwershaven)
Vertrokken.
2 *Cornelia*, Stasse, Holland
3 *W. H. Wharton*, Smith, New-York
Memel, Maschke, d.°
Petrea, Sturges, d.°
Garnet, Bradford, d.°
Liverpool Packet, Costa, Messina
Chiara, Russo, Genua
Ecliptica, Boomgaard, Spanje
Marianne, Grönbeck, Bordeaux

—o—

Buenos-Ayres *In lad.*
26 oct. *Waarden*, Agtien, Antwerpen
Joan, Klijn, d.°
Economie, Leicher, d.°
Elisabeth Johanna, Lakerooy, d.°

Monte-Video *Aangek.*
28 oct. *Mainlust*, Petersen, Rotterdam
In lading.
30 *Margrietha*, Boerhave, Antwerpen

Rio-Janeiro *In lad.*
7 nov. *Elisabeth*, Mooi, Marseille

Galatz *Bevracht*
22 nov. *Marchina Bentum*, Sap, (v. Donau) Engel.
Bernardus, Nevels, (v. dito) Amsterdam

Konstantinop. *Aang.*
21 nov. *Maasnymph*, Menses, Galatz
Anne, Klein, Ibraïla (beiden vertrokken 22 naar Falmouth)
23 *Catharina Cornelia*, Feijes, Galatz
Vertrokken.
20 *Svendborg*, Thuroe, (v. Odessa) Amsterdam
Zeeploeg, Ludeling, (v. Galatz) Amsterd.
Voorzorg, Huisman, (v. dito) dito

Triëst *Vertrokken*
30 nov. *Afiena*, Koops, Hamburg

Malta *Aangekomen*
27 nov. *Vertrouwen*, Kal, Vlaardingen
Zeilklaar.
28 *de Oceaan*, v. Duffelen, Catania

Marseille *Vertr.*
4 dec. *Willem III* (s), Genua

Cadix *Aangekomen*
28 nov. *Janna*, Boekhout, Rouaan

Bordeaux *Vertr.*
4 dec. *Eppo Hendrik*, Schut, Bremen

St. Nazaire *Aangek.*
4 dec. *Balmoral* (st.), Rott.

Duinkerken *Aangek.*
4 dec. *Sia & Elisabeth*, Boerhave, Kroonstad

Liverpool *Aangek.*
4 dec. *Goede Bedoeling*, Kolk, Nickerie
Harmonie, Mulder, Maracaïbo

Cardiff *Aangekomen*
3 dec. *Elsina*, Nanninga, Bordeaux

Falmouth *Vertr.*
4 dec. *Gottorp*, Borgfeldt, (v. Akyab) Amst.

Bij **Wight** *Aangek.*
3 dec. *Stad Assen*, Haverbult, Batavia n. Amst.

Bij de **Owers** *Aangek.*
3 dec. *Escort*, Smith, Moulmein n. Amst.

Bij **Dungeness** *Aang.*
4 dec. *Sophia Koningin der Nederlanden*, Klein, Rott. n. Melbourne

Londen *Aangekomen*
5 dec. *Catharina*, Wiersma, Workum
Aurora, v. Dijk, Groning.
In lading.
Broedertrouw, Zeven, Livorno
Uitgeklaard.
4 *Albertina*, Zwaal, Amst.
Envoy, Pearson, Rotterd.

Harwich *Binneng.*
4 dec. *Deborah*, Hay, Sunderl. n. Rotterdam
Drie Broeders, Kaspersma, Workum n. Londen

Bij **Yarmouth** *Aang.*
4 dec. *Alida Giezen*, ... n. Marseille

Hull *Aangekomen*
4 dec. *Annechina*, v. d. Wijk, Gallipoli

Sunderland *Vertr.*
3 dec. *Harmonie*, Oporto

Shields *Aangekomen*
4 dec. *Margaretha*, Panman, Schiedam
Hydra, Petersen, d.°
Concordia, Huizing, Calais

Grangemouth *Aang.*
4 dec. *Louise* (st.), Rotterd.

Antwerpen *Vertr.*
5 dec. *Vasco de Gama*, Delinée, Akyab
Octavie, Jepsen, Rio-Janeiro
Ramon, Bengoechea, Havana
Elbing, Rentel, N.-York
Bertha, Elfeld, Genua
Marnix, Wassenaar, avontuur

Hamburg *Aangek.*
4 dec. *Elisabeth*, Metus, Oporto
5 *Jonge Paul* (st.), Amst.

Glückstadt *Vertr.*
4 dec. *Dankbaarheid*, Scholma, Amsterdam

Cuxhaven *Vertr.*
4 dec. *Zwaantina Thelina*, de Boer Sap, (v. Dantz.) de Wezer
Catharina Luitgarda, Stuitje, Amsterdam
Jantina Alida Texer, d.°
Catharina, Knol, Groningen
5 *Orient*, Boster, Macassar
Zeevaart, Kars, Porto Alegre
Antilope, Boekholdt, avontuur

Bremerhaven *Vertr.*
3 dec. *Drie Gebroeders*, Veenhoven, Rotterd.
Goede Verwachting, Mulder, Amsterdam
4 *Anne Willem*, Heikamp, Newcastle

Hadersleben *Uitgekl.*
30 nov. *Trientje*, Feddes, Holland

Wismar *Aangekomen*
3 dec. *Triton*, Kugel, Holl.

Stettin *Vertrokken*
1 dec. *Epimachus*, de Boer, Engeland

Gothenburg *Aangek.*
28 nov. *Coert Cornelis*, Klontje, Kopenhagen
30 *Phoenix*, Liverseed, Rotterdam

Christiania *Aangek.*
22 nov. *Elisabeth*, Nepperus, Amsterdam

Fredrikshavn *Binn.*
30 nov. *Friedenreich*, Petersen, St. Pet. n. Holland

Kopenhagen *Gepass.*
2 dec. *Barbara Jonker*, Oltmans, Greifswald n. Londen

Elseneur *Aangek.*
3 dec. *Burgem. v. Setten*, Giezen, Dantz. n. Perth
Not. v. Boekeren, Boon, Anclam n. Stockton

Tonningen *Gepass.*
30 nov. *Alida Folkerts*, Mooi, Stolpmünde n. Zwolle
2 dec. *Elisabeth*, Bos, Dantzig n. Bremen

—o—

Hellevoetsluis 6 dec. De Eng. schoener *Volunteer*, kapit. Fotheringham, gisteren naar Firth of Forth uitgezeild, is met schade uit zee teruggekomen, wegens aanvaring met het schip *Elizabeth Young.*

Amsterdam 6 dec. Het schip *Elisabeth*, kapit. J. F. Nepperus, van hier te Christiania aangekomen, heeft op de hoogte van Oxö eene zware stortzee overgekregen, en daardoor de masten moeten kappen; zijnde de stuurman en een matroos over boord geslagen en verdronken.

Vlie 4 dec. Alhier is op strand gespoeld eene reddingsboei, waarop: *Enchantress—Hull.*

Harlingen 4 dec. Het schip *Gute Hoffnung*, kpt. Möck, van Frederikstad herwaarts bestemd, met schade te Terschelling binnengebragt (bev. gemeld), is hier in de haven gesleept.

Delfzijl 2 dec. Het schip *Twee Gebroeders*, kpt. Kielema, v. Hamburg naar Rotterdam, is alhier met zwaar verhitte lading binnengeloopen; moet lossen.

Vlissingen 5 nov. De Zweedsche schoener *Argo*, kapit. Sjögren, van Antwerpen n. Rio-Janeiro, en de Belgische brik *Fénélon*, kapit. Arends, van Antwerpen n. St. Thomas, zijn alhier ter reede in aanvaring geweest en hebben beiden de fokkesteng verloren.

Londen 5 dec. Het schip *Maria*, kapit. Hustwick, v. Sevilla n. Londen, is bij Kaap St. Vincent gezonken, doch het volk gered.

Shields 4 dec. Het Eng. schip *Ocean*, van den Donau met tarwe n. Cork om orders, is op 42° breedte en 15° lengte in zinkenden staat door het volk verlaten.

Falmouth 3 dec. Het Ned. schip *Pelikaan*, kapit. de Weerd, v. Triest n. Antwerpen, eergisteren alhier binnengeloopen, was lek en had de bramstengen enz. gekapt, hebbende over zijde gelegen; is onderzocht, en de kapitein vermeent dat de lading beschadigd zal zijn; zal op het drooge gezet worden.

—o—

Gepraaid:

8 nov., op 8° 10′ NB. en 23° 50′ WL., *Batavia*, van Dolder, van Londen naar Batavia.

Door de *Stad Assen*, kap. Haverbult, bij Wight gearriveerd:

21 oct., op 13° 32′ ZB. en 8° 2′ WL., *Stad Zierikzee*, Klein, van Soerabaija naar Rotterdam; alles wel a. b.

2 nov., op 3° 26′ NB. en 21° 30′ WL., *Stad Gouda*, Breuning, v. Rotterdam n. Samarang, 34 d. reis; alles wel a. b.

3 nov., op 5° 28′ NB. en 22° 15′ WL., *Watergeus*, Giezen, van Rotterdam n. Batavia, 37 d. reis; alles wel a. b.

5 nov., op 6° 12′ NB. en 22° 56′ WL., *Loevestein*, Tergast, v. Rott. n. Batavia.

—o—

5 dec. De wind te **Falmouth** W. en te **Deal** N. N. W.

—o—

Amsterdam *Vertr.*
6 dec. *Amerika*, Zeeman, Batavia
Joan Melchior Kemper, Salm, Soerabaija
Plata, Meijer, Suriname
Perast, Sirovich, Triëst

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 7 dec.: 1ste getijde 7 ure 7 min.; 2de get. 7 ure 31 min.

Arnhem. Waterhoogte 5 dec. 2.70 el.

Keulen. Rijnhoogte 5 dec. 11 v. 3 d. Rijnl. (onveranderde waterstand).

Cargalijsten.

Rotterdam.

ZANTE, Abeona, Smardon. — 40/1 en 80/2 fusten en 586 vaatjes Krenten, C. L. Hollertt en Kolff.

Amsterdam.

LISSABON, Cornelia, Nieboer. — 1 partij Zout, 193 z. Wol, Kerkhoven en Coutinho; 22 cer. Amandelen, F. van der Vijver, te Rotterdam.

NB. De 1014 b. Rijst, per Batavier, van Batavia, gisteren gemeld, staat aan Order, moet zijn: Rutgers en Hisslnk.

ROTTERDAM 6 December.

	l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl... Werk. Schuld 4 pCt.	97½	97⅞	97½
Spanje... Certificaten.... "	5 11/16	5¾	5¾
Portugal.. Obl. 1856/7/9. 3 "	43¾	43 13/16	43¾
Rusland.. Obl. te Amst.. 4½ "	88	88 7/16	88
" Obl. bij St. 1855 5 "	92		
" Spoorw. Aand. 5 "	188	189½	188½
Oostenr... Obl. in Metal. 5 "	44⅛	44¼	44 3/16
" dito Nationale 5 "	53⅜	53⅞	53 9/16
Venez.... Obligatien....... 3 "	19 5/16	19⅝	19 5/16
" dito .... 1½ "	9 15/16	10	9 15/16
Grenada .. Uitgestelde ... 1 "	5¼		
Mexico... Obligatien.... 3 "	24¾		
Equador.. Oblig. .... 1 "	14¾		
" Land-Warrants "	4 3/16		

De fondsenmarkt was heden algemeen zeer gedrukt en de prijsverlaging op Russ., Oostenr. en Zuid-Amerik. effecten vrij aanzienlijk; de handel was in Oostenr. en Russ. Spoorw. Aand. zeer geanimeerd.

Het Committé der Effecten-Handelaren,
H. A. MARCELIS, *Secretaris*.

Laatste prijzen ten drie ure: Rusland, Spoorw.-Aand., 5 pc., 188¾, 189, 188¾. Oostenrijk, Metalliek Oude, 5 pc., 44¼, 44 3/16, 44⅛; dito Nation., 5 pc., 53¼, 53 5/16, 53⅜; Weener Loten 1860, *f* 348. Grenada, Uitgest., 1 pc., 5⅞. Ecuador, Oblig., 1 pc., 14 11/16. Griekenl., Coupons, *f* 5⅝, *f* 5½, *f* 5¾.

PARIJS 5 December.

Frankrijk 3 pc. a cont. 69.15, 69.10; dito op ultimo 69.30, 69.35; dito 4½ pc. a cont. 95.25; dito op ultimo 95.30, 95.75; Bank-Actien 2975. Crediet Mobilier 737.50. Rusland 4½ pc. —; dito Spoorweg-Aandeelen 401.25, 402.50. Napels 5 pc. —. Spanje 2 pc. —; dito buitenl. 3 pc. Oude 50; dito Nieuwe 49½; dito binnenl. 3 pc. —; dito Passive —. Oostenrijk 5 pc. 72.

De handel was zeer onbeduidend, en de mogelijkheid van eenen oorlog tusschen Engeland en Amerika bragt wederom lagere koersen voort, doch tegen einde beurs bespeurde men eene geringe verbetering.

LONDEN 5 December.

3 pc. Cons. cont.	90¾ z. coup.		3 pc. Peru	81	-	83
id. id. op tijd..	91 z. coup.		4½ pc. id. Urib..	94	-	96
5 pc. Oostenrijk	65	- 70	id. te New-York	89 z. coup.		
dito 1859	65	- 70	3 pc. Portugal..	46	-	48
4½ pc. België...	98	- 100	5 pc. Rusland ..	100	-	101
5 pc. Braz 1824	100	- 102	4½ pc. idem....	91	-	93
id. 1839/59....	100	- 102	3 pc. idem....	58	-	60
id. 4½ pc. 1852..	90 z. coup.		3 pc. Spanje ...	50½	-	51½
idem 1858	90 z. coup.		2 pc. idem.....	41¾	-	42½
6 pc. Buen.-Ayr.	87	- 90	idem Amort....	16½	-	16¾
6 pc. Chili.....	101	- 103	id. Cert. Coup..	5⅜	-	5⅞
3 pc. idem	69	- 71	5 pc. Sardinië ..	81 z. coup.		
5 pc. Denemark.	—	- —	6 pc. Turkije ...	76	-	78
3 pc. idem	82	- 84	idem Nieuwe...	68	-	69
2½ pc. Holland.	64	- 66	4 pc. idem.....	101	-	102
4 pc. idem	99	- 101	3 pc. Venezuela	21½	-	22½
Equador.......	15	- 16	idem Uitgest...	11	-	12
id. Land-warr.	—	- —	Wissel Amst. kort.	11.17½	a	18
3½ pc. Grenada.	9	- 10	idem 3 m.	12.—	a	12½
id. Uitgestelde.	5½	- —	idem Rott. 3 m..	12.—	a	12½
3 pc. Mexico...	26¾	- 27	idem Parijs kort.	25.27½	a	32½
4½ pc. Peru....	96	- 98	idem 3 m.	25.57½	a	62½

De Engelsche fondsen verkeeren voortdurend in gedrukte stemming. In vreemde fondsen gaat niet veel om. Mexicaansche en Venezuela's met veel vraag.

Sardinische Aandeelen.

Eerste Uitloting van 25 Seriën, voor de zeventiende trekking op 1 Mei 1862, welke heeft plaats gehad te Frankfort a/M., op 2 December 1861.

Serie 2, 10, 11, 53, 86, 165, 204, 230, 365, 399, 427, 494, 536, 538, 647, 676, 688, 707, 713, 736, 794, 803, 926, 979, 990.

Op 1 Mei 1862 worden nog 19 Seriën getrokken, terwijl de zeventiende uitloting, gaande over de nummers in deze 44 Seriën begrepen, mede op 1 Mei 1862 zal plaats hebben.

Officiële Wisselkoersen.

ROTTERDAM 6 Dec.

2 maanden.		Kort.
Londen....	11.78½	11.85
dito 3/m..	11.76½	—
Parijs.......	55¼	—
dito 3/m..	55¼	56 5/16
Bordeaux.	55¾	56 1/16
Hamburg.	35⅛	35 5/16
dito 3/m..	35	—
Petersb. ..	162	—
Livorno...	45¾	—
Genua.....	45¼	—
Napels....	77¾	—
Antwerp..		¼ v
Berlijn.....		175.
6 weken.		Kort.
Frankfort.	100¼	—
Augsburg.	99⅝	—
Weenen...	82	—
Triest......	81¼	—

Disconto 3½ en 4 pc.

AMSTERDAM 6 Dec.

2 maanden.			zigt.	
Londen....	11.77½	g	11.82½	g
Parijs.......	55 15/16	g	56 7/16	p
Bordeaux.	55½	g	—	g
dito ½/m.	56	g	—	g
Hamburg.	35⅛	g	35 5/16	g
Genua.....	46⅛	g	—	g
Livorno...	46¼	g	—	g
Napels.....	78	g	—	g
3 maanden.			zigt.	
Madrid....	238	g	—	g
Cadix......	239	g	—	g
Sevilië.....	234	g	—	g
Bilbao.....	235	g	—	g
Lissabon..	41	g	—	g
Porto.......	41	g	—	g
Petersb...	160	g	—	g
6 weken.			zigt.	
Weenen...	82	g	—	g
Augsburg.	99¼	g	—	p
Frankfort.	100	g	—	g

Rotterdam ⅛.

Handelsberigten.

SCHIEDAM 6 December.

Granen. Verkocht: Rogge, 140 ℔ Kunda *f* 249 6/w.; 142 ℔ Riga Poolsche *f* 242 6/w. Gerst, 127 ℔ Arensburg *f* 205 6/w.

Moutwijn, per Ned. Vat zonder fust *f* 12 50.
Jenever, " " " " " - 18.—.
Amst. Proef " " " " " - 19.25.
Alles zonder de belasting.
Spoeling per Ketel .... *f* 2 20.

AMSTERDAM 6 December.

Tabak. Heden zijn uit de eerste hand afgedaan 84 v. Maryland per Ellen Stewart.

Vetwaren. Traan. Robben- *f* 40; Lever-, bruine *f* 42, blanke *f* 45. Rondvisch per 50 N. ℔ *f* 12½ a *f* 13. Ansjovis 1861r *f* 8, 1860r *f* 8½, 1859r en 1858r *f* 7½.

Granen enz. Tarwe in een doen: 128 ℔ bonte Pools. *f* 385; Hongaarsche *f* 368 per 2400 kilo. Rogge geb: 117 ℔ Petersb. *f* 257; Amerik. *f* 240 per 2100 kilo. Op levering *f* 2 lager; Maart *f* 236; Mei *f* 236, *f* 235; Junij *f* 236. Gerst, Haver en Boekweit zonder handel.

Zaden enz. Koolzaad: op 9 v. Olie te leveren in April *£* 79; Dec. *£* 79. Lijnzaad een doen: 112 ℔ Pernau *f* 11¼; 105 ℔ Pools. *f* 345. Raapolie: op 6/w. *f* 42¼; vlieg. *f* 41; 1 Mei *f* 41¾. *f* 41½; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 40. Lijnolie: op 6/w. *f* 37; vlieg. *f* 35¾; 1 Maart, April en Mei *f* 34¼. Hennepolie op 6/w. *f* 41½. Raapkoeken per 1040 stuks *f* 88 a *f* 94. Lijnkoeken per 104 st. *f* 13 a *f* 15.

LONDEN 5 December.

Suiker flaauw. Cuba Muscovado 34/ a 40. — *Thee* gedrukt; zwarte onder 1/ waren ½ a 1 d. lager in veiling, en groene 1 a 2 d. lager. — *Koffij.* Jamaica 68/ a 73/. Plant. Ceylon 73/6 a 77/6, zijnde 6 d. a 1/ lager; good a fine ord. Native 68/6 a 70/6.

Veemarkt. De aanvoer van Hoornvee was niet groot en prijzen flaauw. Schapen met kleinen aanvoer, onveranderd. Varkens flaauw. Kalveren schaarsch en dientengevolge puike soorten 8 d. lager. Men noteert: Ossen 3/6 a 4/10. Schapen 3/4 a 5/6. Kalveren 4/ a 5/10. Varkens 4/ a 5/.

ANTWERPEN 5 December.

Verwhout prijshoudend. — *Koffij* stil. — *Granen* vast, met goede vraag; Tarwe nieuwe Hongaarsche *f* 15¾ a *f* 15⅞, roode Amerik. Winter *f* 15¼ a *f* 15½. Odessa Rogge *f* 9½ entr. — *Oliezaden* vast. — *Potasch* prijshoudend. — *Harst.* Fransche flaauw. — *Salpeter.* Geraffin. op fr. 130 a 135 gehouden.

HAVRE 3 December.

Katoen flaauw en prijzen onregelmatig. Verkoopen 520 balen, in de verhouding van fr. 139 a 140 voor laag New-Orleans. — *Koffij.* Haiti Gonaives op levering fr. 91 entr. — *Huiden.* Rio-Grande gez. fr. 65 a 67½, M.-V. dito fr. 70, Valparaiso Ossen- fr. 63, Koe- fr. 6. — *Potasch.* Amerik. 1a fr. 39 a 39½. — *Granen* stil; roode Amerik. Tarwe fr. 64 a 66 cons. — *Meel.* New-York extra fr. 40.

HAMBURG 4 December.

Granen. Tarwe in loco vast; van het buitenland op de laatste prijzen gehouden, doch zonder handel. Rogge in loco vast; van Koningsb. 80 ℔ per Voorjaar tot 90/91 rth. bco., van St. Petersburg tot 80 rth. te koopen. — *Raapolie* loco en per Dec. 27 m. 2 sch. a 27, per Mei 26.14. — *Koffij.* Verkocht loco 1700 b. Laguayra tot 7 5/16 a 8 5/16 sch. — *Salpeter.* In Chili werden eenige kleine afdoeningen bekend tot 10 m.; O. I. vast op 30 m. gehouden, doch zonder handel. — *Katoen* stil, prijzen onveranderd.

HAMBURG 5 December.

Koffij onveranderd. Verkocht loco 1000 b. Rio en 1000 b. Laguayra. — In *Zink* ging niets om. — *Salpeter.* Ook heden vonden tot onveranderde prijzen verscheidene omzettingen plaats. — *Harst* en *Terpentijnolie* in flaauwe stemming, zijnde de voorraad van bruine Harst zeer beperkt en de prijzen daardoor vast. — *Katoen* blijft verlaten. — *Raapolie* loco en per Dec. 27; per Mei 26.14 a 26.12. — *Granen.* Tarwe in loco zeer vast, van het buitenland vast met geringe vraag en weinig aanbiedingen. Rogge in loco onveranderd, van Koningsb. 80 ℔ per voorjaar 91/92.

BAHIA 11 November.

INVOER-ARTIKELEN. Stearine *Kaarsen* 640 a 750 rs. *Kaas* 3 $ 000 loco. — *Rijst* met veel voorraad.

UITVOER-ARTIKELEN. *Suiker* met goede vraag tot hoogere prijzen; Muscovados voor het Kanaal bedong 2 $ 200, iets betere soort 2 $ 300, witte 2 $ 700 a 2 $ 800; dit te zamen genomen met de verhooging van den Wisselkoers, doet de prijzen v. a. b. 10 % hooger uitkomen dan de vorige maand. Het weder is gunstig voor den oogst. — *Katoen* zonder omzet. — *Koffij* stil; houders zijn vast gestemd en koopers willen de laatste prijzen niet meer besteden. — *Cacao* 4 $ 700 a 4 $ 900. — *Huiden* gez. 170, gedr. 205 r. — *Tabak* in bladen vast, ofschoon met goeden voorraad; 2a 6 $ 000, prima 7 $ 000, super. 8 $ 000, patent 9 $ 000. — *Tafia* 45 $ 000. — *Vrachten* hooger, een schip bedong zelfs 75/ naar het Kanaal; men noteert 60/ a 70, direct 50/. — *Wissel* op Londen 25½, Parijs 375 r.

MONTEVIDEO 29 October.

UITVOER-ARTIKELEN. *Huiden.* Gedr. met goede vraag, ofschoon tot verlaagde prijzen; men betaalde voor het noorden van Europa 55 a 56 r. 13/m. stuks gez. Ossen- werden verkocht per Januarij tot 62 15/16 r., te Paysanda te leveren; gez. Paarden- 14½ a 14¾ r. — *Talk* insgelijks te Paysanda in Januarij te leveren 19½ r. — *Wol.* Witte Creoolsche gew. 25 r. In nieuwe ging nog niets om.

INVOER-ARTIKELEN bijna onveranderd. — Geraffin. *Suiker* 21 a 23 r. — *Rijst.* O. I. 6 a 7 r. — Edammer *Kaas* $ 10. — *Bougies* 235 a 280 r. — *Vrachten.* Naar Engeland gedr. Huiden 80/, gez. 40/, Balen 30/ en 5 %. *Wissel* op Londen 40½, Parijs fr. 81.

BUENOS-AYRES 26 October.

De politieke toestand is in de laatste maand bijna onveranderd gebleven, en ofschoon door de overwinning onzer wapenen eene kleine verbetering te bemerken valt, kan er weinig met zekerheid gezegd worden, alvorens de vrede gesloten is.

INVOER-ARTIKELEN. *Jenever* moeijelijk te verkoopen, doch steeds op prijs gehouden; in damejeannes van 2½ a 3 gallons 10 r. van boord of 10¾ r. ex pakhuis. — *Suiker.* Geraffineerde met veel vraag; Europesche aanvoer bedong 18½ a 19 r.

UITVOER-ARTIKELEN. *Huiden.* In gedroogde voor Duitschland ging niets om, voor Nederland betaalde men 47 a 48 r. voor half Koe- en half Ossen. Mataderos Koe- 43 r., Ossen- 47 a 48 r., gez. Ossen- 45½ r., dito Koe- 38 r., dito Paarden- 14 r. — *Wol* stil; Pelades 70 $. Ten gevolge der veelvuldige regens zal de schering dit jaar later dan gewoonlijk plaats hebben. Cordova 31 a 32½ r. — *Schapenvellen.* Mooije fijne vette Metis 155 a 190 $, gemengd 50 a 90 $, Creoolsche en ord. 20 a 25 $. — *Haar.* Zuider 110 a 115 $, Noorder 105 a 108 $, Corrientes 30 r., Entre Rios 32½ a 33 r., Cordova 33 r., Paragua 33½ a 34 r. — *Vrachten.* Naar Engeland gedr. Huiden 60/, gez. 30/, Talk 35 a 30/, Balen 25/ en 5 %. — *Wissel* op Londen 90 dagen zigt 63½ a 64½, Parijs fr. 81 a 81½.

BOMBAY 12 November.

In *Katoen* is sedert ons laatste berigt zeer veel omgegaan, hetwelk echter weinig invloed op de prijzen uitoefende, daar houders over het algemeen gaarne verkoopen willen; alleen Sawginned Dharwar is ten slotte iets hooger. Voor Europa wordt nog weinig gekocht. Men betaalde voor Dhollera loco r. 171 a 181, Comptah dito r. 153 a 154½, op levering r. 151½, Sawginned Dharwar r. 197, op lev. r. 198 a 205. — *Oliezaden* bijna onveranderd, doch vast. Lijnzaad loco r. 5.15, op lev. 5.15 a 5.9½; Koolzaad Guzerat loco r. 6.13; Sesamen ¼ r. hooger, men eischt thans r. 30, welke prijs echter met moeite te maken is, daar er nog veel voorraad is. De verkoopen hadden plaats van r. 28½ a 29 op levering. — *Wol* met belangrijke omzettingen tot ca. 10 r. verhooging. Jodiah r. 200 a 215, Persische r. 195 a 215, Cutch r. 185, Marwar r. 140 a 175, Pathan r. 156 a 162, Ferozepore r. 115 a 138, Muscate r. 100 a 115, Khorassan r. 95 a 135, Mekkran r. 90 a 95, Chupree r. 70 a 95. — *Koffij* zonder voorraad. — *Peper* stil; Bhutcull 2 a 3 r. lager op r. 95 a 96, Malabar r. 93½ a 94. — *Salpeter.* Mooltan r. 11 a 12½; Scinde r. 6½ a 7½. — *Meekrap* zonder voorraad. — *Cocosolie* hooger; te Cochin r. 91. — *Vrachten* naar Londen Katoen *£* 2 a *£* 2.2/6, Zaden *£* 2; naar Liverpool Katoen *£* 2.2/6 a *£* 2.5, Zaden *£* 1.7/6 a *£* 1.10. — *Wissel* op Londen 6 m. zigt 2/0¾ a 2/1¼. Parijs nominaal.

Advertentiën.

ACADEMIE
VAN
BEELDENDE KUNSTEN EN TECHNISCHE WETENSCHAPPEN.

KUNSTBESCHOUWING
met DAMES,
MAANDAG 9 DECEMBER 1861,
des avonds ten 7 ure.

NEDERLANDSCHE VEREENIGING
tot Afschaffing van Sterken Drank.
Afdeeling Rotterdam.

DERDE LEESVERGADERING, op MAANDAG 9 DECEMBER a. s., des avonds ten 8 ure, in het Locaal *Verscheidenheid en Overeenstemming.* — **Toegang vrij.**

Bewijzen voor gereserveerde Zitplaatsen zijn tegen betaling van 10 Cts. te bekomen ter Drukkerij van G. B. 'T HOOFT, Haringvliet.

Het Bestuur der Rotterdamsche Afdeeling,
J. VAN BRUMMELEN Jr.,
le *Secretaris.*

Door den Hoogen Raad der Nederlanden zijn op 8 November 1861 aan **GERARD DERKENNE**, Zoon van GERARD DERKENNE Junior, *Kantoorbediende*, en van wijlen CATHARINA GIJSBERTA HUTSCHENRUYTER, wonende te Rotterdam, verleend **Brieven** van

Meerderjarig-Verklaring,

goedgekeurd bij 's Konings Besluit van 23 November 1861, n.º 110, geregistreerd 4 December 1861, welke hem geven al de Regten bij de Wet aan Meerderjarigen toegekend, behoudens de bepaling van Art. 478 van het Burgerlijk Wetboek.

KRAIJENHOFF.
Procureur voor den Hoogen Raad.

Ligt in Lading
NAAR
BATAVIA,
om te vertrekken
10 - 15 December,
voor Goederen en Passagiers,
het nieuw gebouwde, gekoperde Nederlandsche
CLIPPER-FREGATSCHIP
ORANJE NASSAU,
Kapt. **G. Strang van Hees,**

opzettelijk voor snelle zeilage gebouwd en voor den overvoer van 1e en 2e Klasse Passagiers met alle gewenschte Gemakken, ruime en luchtige Hutten ingerigt, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor en voorzien van eene melkgevende Koe.

Adres bij de Cargadoors P. A. VAN ES & Co., te Rotterdam; OOLGAARDT & BRUINIER, te Amsterdam, en DE GROOT, ROELANTS & Co., te Schiedam.

LIGT IN LADING
NAAR
HONG KONG
(DIRECT),
voor Goederen en Passagiers,
het snelzeilend, nieuw gekoperd Nederlandsch BRIK-SCHIP *JOHANNA FREDERIKA,*
Kapitein P. COLLENTEUR.
SLUIT 15 DEZER.
Adres bij de Cargadoors P. A. VAN ES & Co.

ROTTERDAM-BORDEAUX.

Het Stoomschip GIRONDE, Kapit. *van Emmerik*, vertrekt naar BORDEAUX **Dingsdag 10 December.**

Deze AFVAART correspondeert met de **MAILBOOT**, die **25 December** van BORDEAUX ... *BRAZILIE* en *LA PLATA* vertrekt. — GOEDEREN voor *PERNAMBUCO, BA*... *RIO, MONTE-VIDEO* en *BUENOS-AYRES* worden te Rotterdam met *directe* ... nossementen aangenomen.

Nadere inlichtingen bij SMITH & Co., te Rotterdam.

Nederlandsche
STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

ROTTERDAM — LONDEN.

BATAVIER, Kapt. *W. Smith.*

Van ROTTERDAM naar LONDEN.
Dingsdag 10 December, 's middags ten **12** ure.

Van LONDEN naar ROTTERDAM.
Zondag 8 December, 's morgens ten **11** ure.
" **15** " " " **11** "

Schroefschoener FIJENOORD,
Kapit. *M. van 't Hoff.*
DECEMBER 1861.

Van ROTTERDAM naar LONDEN.
ZONDAG 8, 15, 22, 29, 's morgens ten 8 ure.

Van LONDEN naar ROTTERDAM.
DONDERDAG 12, 19, 26, 's morgens ten 8 ure.

In verbinding met de naar en van Manheim en tusschen gelegene Plaatsen aan den Rijn varende Stoombooten der Nederlandsche Stoomboot-Reederij.

Nadere informatien zijn te bekomen bij de **Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij** en hare Cargadoors de Heeren D. A. VAN OORDT & Co., in de Boompjes te Rotterdam, en bij alle Agenten der **Nederlandsche Stoomboot-Reederij.**

UIT DE HAND TE KOOP
een sterk
KRAAKSCHIP,
groot zeven en veertig Tonnen.
Te bevragen bij K. BLESGRAAFF, Mr. Scheepmaker, aan de Salakade, even buiten deze Stad.

DIRECTEUREN der **Bank van Leening** te ***Rotterdam*** zullen op Donderdag 12 December 1861 of volgende dagen doen Verkoopen **alle** voorhanden **PANDEN**, welke in **Julij, Augustus** en **September 1860** zijn Beleend. Diegenen, welke den Verkoop hunner Panden wenschen voor te komen, zullen de daarop verschenen Interessen moeten afdoen vóór of uiterlijk op Maandag 9 December 1861.

Onmiddellijk na afloop der Veiling van **1126**/4 en **159**/12 Kisten **Congo Thee**, op Woensdag 11 December 1861, in het NOTARISHUIS, aan de Geldersche kade, zullen nog door dezelfde Makelaars worden Geveild:

100/12 Kisten CONGO THEE.

COMMISSARISSEN tot de **Spijsuitdeeling** ... bereid zijnde om gedurende den naderenden W... zich te belasten met het doen **bereiden** en ... **deelen** van warme en voedzame **SPIJS** aan ... behoeftige Ingezetenen, zullen te dien einde

INTEEKENING-BILJETTEN

rondzenden. De tijd der Uitdeeling voor dit ... is bepaald op twaalf achtereenvolgende Weken ... Prijs vastgesteld op ***f* 2.50** per Portie, driemaal ... de Week uit te deelen, waarmede zal worden ... gevangen op Maandag 6 Januarij 1862.

Commissarissen vertrouwen ook dit maal in ... hoop op ruime deelneming niet te zullen ... teleurgesteld.

Rotterdam
6 December 1861.

D. BLANKENHEYM.
J. J. TAVENRAAT.
W. A. VAN DER WENS.
A. C. DALEN.
G. A. BLANKENHEYM.
J. P. THOOFT C. Jz.
C. E. VIRULY.
H. J. BURGER.
J. VAN OVERZEE.
G. H. MEES.

AFGIFTE
DER
BROOD- en TURFKAARTEN
VAN HET
OUDE MANNENHUIS.

REGENTEN van het **Oude Mannenhuis** ... *Rotterdam* zullen op Maandag 9 December 18... het Oude Mannenhuis op de Hoogstraat, de **BROOD-** en **TURFKAARTEN** voor de Winterbedeeling ... van dat Gesticht afgeven aan de Gebeneficeerden ... wier Geslachtsnamen beginnen met de Letters:

A, B, C, D, E en F, des morgens ten 10 ure
G, H, I, K, L „ M, " " " 11 "
N, O, P, Q, R „ S, " middags " 12 "
T, U, V, W „ Z, " " " 1 "

Regenten herinneren, dat iedere Gebeneficeerde Persoon moet tegenwoordig zijn op den voor ... bepaalden tijd; dat alleen *Ziekte-Attesten*, ... *dag afgegeven*, in aanmerking komen; dat ... Gebeneficeerde hare Bedeelingskaart moet vertoonen ... dat zij die in dit jaar verhuisd zijn schriftelijk ... gave van Wijk en Nommer van hare tegenwoordige ... Woonplaats moeten overleggen, en dat iedere ... mogt verzuimen deze bepalingen na te komen ... de Bedeeling gedurende dezen Winter zal verstoken ...

De Makelaars *F. N. Montauban* ... *Swijndregt*, *W. van Dam H.* ... *W. H. Montauban van Swijndregt*, ... *B. C. D. Hanegraaff* en ... *Montauban van Swijndregt*, ... terdam, zullen, als last hebbende ... hunnen Meester, op Dingsdag den 17 December ... 1861, des middags ten twaalf ure, in de Zaal ... de Scheepmakershaven, wijk 1, n.º 499. Verkoopen:

Het extra snelzeilend, gekoperd en kopervast Nederlandsch

BARKSCHIP
BEATRIX,

laatst gevoerd door Kapitein *C. A. L. van der* ... volgens Meetbrief lang 33 El 30 Duim, wijd ... 71 Duim, hol 4 El 86 Duim en alzoo groot ... **Tonnen**, met al deszelfs RONDHOUT, STAANDE en LOOPEND WANT, ANKERS, KETTINGEN, TOUWEN, ZEILEN en verdere SCHEEPSGEREEDSCHAPPEN, zoo als hetzelve thans is liggende ... Westerhaven, binnen deze Stad.

In Junij 1860 is aan gemeld Schip eene reparatie geëindigd, welke *f* 40 000 heeft bedragen, ... aan hetzelve een Certificaat is afgegeven A. I. ... *tien jaren* voor de Groote Vaart, door de Nederlandsche Vereeniging van Assuradeuren.

Het Schip blijft inmiddels **Uit de Hand te Koop.**

Rotterdamsche Schouwburg

Directie: ***J. Ed. de Vries.***

ZATURDAG 7 DECEMBER 1861:

DIE WEISSE DAME,

Opera in 3 Bedrijven, van *Boyeldieu.*
Aanvang ten 7½ ure precies.

ZONDAG 8 DECEMBER 1861:

NORMA,

Aanvang ten 8 ure precies.

MAANDAG 9 DECEMBER 1861:
BUITENGEWONE VOORSTELLING

Der Wildschütz.

Aanvang ten 7½ ure precies.

DINGSDAG **geene Voorstelling.**

VERTREK der SPOORTREINEN.
Hollandsche Spoorweg.

Van Rott. naar Amsterdam: 7.25, 11.40, 3.25, ...
" " alleen n. 's Hage: 9.45, 5.30, ...
" Amst. naar Rotterdam: 8.30, 11.25, 4.30, ...
" 's Hage " " 8.30, 10.41, 1.30, 4.13, 6.43, 8, ...
Aankomst te Rotterd.: 9.15, 11.30, 2.15, 5, 7.30, 8.45, 10...

Vertrek van: **Rijn-Spoorweg.**

Rott.: 6.55, 9.50, 12.25 (expr.tr.), 2.10 (werkd.), 5.55, ...
Amst.: 7.25, 10.25, 12.30 (expr.tr.), 4.30 (werkd.) 6.35, ...
Arnh.: 6.30, 9.37, 11.55 (expr. tr.), 1, 5.55.
Utr. n. Rott.: 6.10, 8.40, 11.40, 1.15 (exp.tr), 5.35 (werkd.), ...
Goud. n. Rott.: 7.30, 9.20, 12.44, 1.53 (exp.tr), 6.27 (wkd), ...
Aank. te Rott.: 8.15, 9.55, 11.25, 2.15 (exp.tr), 7.05 (wkd), ...

Spoorweg Antwerpen-Rotterdam.

Van Rotterdam: 10.15 's morg. en 5 's nam.
" Breda: 6.45 's morg., 12.35 's midd. en 5.25 's nam. ... de laatste alleen tot Antwerpen en Moerdijk ...
" Antwerpen: 7.50 's morg. en 12.20, 5.35 's nam. ... de laatste alleen tot Breda en Moerdijk ...

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Reyn,
te Rotterdam.

BIJVOEGSEL,

behoorende tot de

ROTTERDAMSCHE COURANT

VAN

ZATURDAG 7 December 1861, N°. 292.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van ROTTERDAM brengen bij deze ter kennis der ingezetenen, dat de Commissie, die in vorige jaren wel op zich heeft willen nemen om aan de behoeftige klasse der burgerij gedurende het wintersaizoen een versterkend en verwarmend voedsel uit te reiken, zich wederom even edelmoedig en belangeloos bereid heeft verklaard, om ook gedurende den aanstaanden winter zich met die *Spijsuitdeeling* aan de armen onder hunne medeburgers te belasten, ingeval zij door ruime en genoegzame inschrijvingen hiertoe wederom in staat zal worden gesteld, tot welk einde de biljetten van inschrijving aan de huizen der inwoners zullen worden rondgebragt en binnen eenige dagen weder zullen worden afgehaald.

Burgemeester en Wethouders achten het onnoodig om het nuttige en heilzame van eenen maatregel, door de ondervinding sedert lang genoegzaam gestaafd, bij deze te betoogen, maar vertrouwen dat ook nu weder de meer gegoede ingezetenen, gedreven door dankbaarheid voor hetgeen zij zelven mogen genieten en door liefde voor hunne naasten, zich evenzeer als te voren zullen beijveren om van het hunne, door onbekrompene inschrijvingen, aan hunne minvermogende medeburgers mede te deelen.

Rotterdam den 6 *December* 1861.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

de Secretaris, J. L. NIERSTRASZ. *de Burgemeester*, J. F. HOFFMAN.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer.

Zitting van Vrijdag 6 December.

Zijn ingekomen 16 ontwerpen tot naturalisatie van even zoo vele personen. — Verzonden naar de afdeelingen.

Aan de orde is de voortzetting der algemeene beraadslagingen over Hoofdstuk V (*Binnenlandsche Zaken*) der **Staatsbegrooting voor 1862.**

De heer *Dommer van Poldersveldt* zegt, dat de taak, die een Volksvertegenwoordiger te vervullen heeft, tot vele opofferingen leidt; maar zij heeft ook hare aangename zijde, en het is vooral in oogenblikken als deze, dat hij zich gelukkig acht getrouw aan zijne beginselen te zijn gebleven. Om niet verkeerd begrepen te worden, zegt spreker, en om vooraf elken inval af te weren, wensch ik dit voorop te stellen. Gedurende de 12 jaren, dat ik de eer heb lid dezer Kamer te zijn, was het ditmaal, tot mijn groot leedwezen, het eerste jaar dat ik, door omstandigheden van mij onafhankelijk, verhinderd was in de afdeelingen bij het onderzoek der begrooting tegenwoordig te zijn. Wat dus de bewoordingen van het verslag betreft, behoef ik er, voor zoover mij aangaat, niet van te spreken. Maar wel meen ik te mogen zeggen, dat de scherpe toon, zoowel van het Voorloopig Verslag als van het antwoord des Ministers, mij getroffen heeft, en onaangenaam getroffen. Ik wil hier echter bijvoegen dat, zoo het antwoord mij onaangenaam heeft getroffen, ik den Minister die fout gemakkelijk kan vergeven. Wanneer men toch voor zich heeft een zoodanig stuk als het verslag der Kamer, dan weet ik niet of ik, zoo ik mij in des Ministers plaats had bevonden, mij niet aan diezelfde fout zou hebben schuldig gemaakt. Ik wil dus billijk zijn en zal bij enkele punten van het Voorloopig Verslag (de acte van beschuldiging tegen den Minister van Binnenl. Zaken) eenige oogenblikken stil staan.

1°, *de opdrijving der begrooting*. Waardoor is dit veroorzaakt? De financiële toestand van minder gunstige jaren was oorzaak dat veel niet gedaan is, wat had moeten verrigt worden. Men heeft dit dus later moeten doen en de Kamer heeft daartoe medegewerkt, waarin ik ook gaarne mijn aandeel erken. Ik wijs ook op de *spoorwegwet*. Deze heeft de uitgaven tot eene grootere hoogte doen opvoeren, en nu kwam te midden van dit alles de treurmare, dat de Indische baten een aanzienlijk tekort opleverden. Natuurlijk heeft dit berigt ons allen onaangenaam getroffen. Maar is nu daarom de Minister schuldig? Ja, zegt men, de Minister had, toen dit bekend werd, de uitgaven moeten inkrimpen. Welnu, mijneheeren, als wij genaderd zijn tot de onderdeelen der begrooting, en het blijkt mij, dat sommige posten geschikt zijn om te worden verminderd, zonder stremming in de zaken te veroorzaken, dan zal ik de eerste zijn om daartoe mede te werken.

2°, *het politiek karakter*. De Minister wordt bestuurd door zijne ambtenaren. Maar, mijne heeren, geen Minister, vooral geen Minister van Binnenlandsche Zaken, kan zoo zijn departement beheeren, dat hij niet in zekere mate beheerscht wordt door zijne ambtenaren. Sedert 1848 heeft men zich van de waarheid daarvan, op enkele uitzonderingen na, kunnen overtuigen. Ook zegt men: de Minister neemt besluiten die verkeerd, die anders hadden moeten zijn. Het is mogelijk, maar dan behoud ik mij toch altijd, als lid der Kamer, voor, om den Minister deswege mijn oordeel kenbaar te maken en hem den raad te geven zich van goede ambtenaren te voorzien, opdat hij voortaan gewaarborgd zij tegen dergelijk verwijt. — De Minister regeert door het toegeven aan de eischen van plaatselijke en persoonlijke belangen. Omtrent de persoonlijke belangen zal ik later spreken.

De beschuldiging is sterk. Het moge waar zijn, dat de Minister hier en daar een subsidie had kunnen weigeren (en waar mij dit bij de behandeling der onderdeelen zal blijken zal ik er tegen stemmen), maar ik zal toch een staaltje mededeelen, om te doen zien dat die klagt tegen den Minister niet opgaat. Ik behoef de geschiedenis der spoorwegwet niet te herinneren. Men heeft gezegd, dat de Minister bij uitnemendheid is een spoorwegman. Maar nu weten wij allen dat bij die spoorwegwet is voorbijgegaan een gedeelte van Gelderland, Noordbrabant en Limburg. Ik heb herhaaldelijk op die lijn aangedrongen, niet met het oog op het plaatselijk belang. Ik recuseer die beschuldiging. Wat toch is het algemeen belang, eene verzameling van plaatselijke belangen. En nu kunnen plaatselijke belangen voorbij worden gegaan, waardoor ook het algemeen belang lijdt. De Regering heeft gemeend die lijn, primitief aangegeven, niet te moeten toestaan. Ik zal hierover thans niet meer spreken. Maar er is meer. Het is u ook bekend dat, sedert die gebeurtenis, eene commissie zich heeft gevormd, om een reuzenwerk te ondernemen. Wat heeft die commissie gedaan? Nu het geheele Land met spoorwegen zal worden overdekt, heeft zij gemeend dat het niet te veel was zoo zij een betrekkelijk gering subsidie vroeg. En wat heeft nu de Minister daarop geantwoord? De Minister geeft bereidwillig de concessie, maar zegt geen subsidie te kunnen toestaan; de belangen der schatkist beletten hem dit te doen. Ik maak daarvan geen grief tegen den Minister, maar ik heb het alleen willen bijbrengen als eene kleine bijdrage, om te doen zien dat het wegwerpen van geld, het spelen met lokale belangen, hier niet bestaat. — Een ander. De Minister heeft de Kamer misleid. Dit is eene voorname beschuldiging. Het betreft de restauratie van het eerbiedwaardig gebouw op het Binnenhof. De zaak werd ons hier voorgelegd; de discussien werden gevoerd over een ijzeren kap voor dat gebouw. Ik wist niet, bij het uitbrengen mijner stem, dat de kap reeds zoo ver vergaan was. Was ik toen zoo volledig ingelicht omtrent deze zaak als nu, dan zou ik er nooit voor hebben gestemd. Maar daarom kan hier geen sprake zijn van misleiding. Het gebeurde bewijst alleen, dat wij omtrent de restauratien niet op een goeden weg zijn. Het is niet genoeg een bouwmeester te hebben, maar er moet ook een ligchaam zijn dat dit alles controleert. En als de daarvoor geschikte personen niet hier te Lande te vinden zijn, dan moet men ze in het Buitenland zoeken. Voor mij ten minste zal het gebeurde eene les zijn, om geene gelden voor dat doel meer toe te staan, alvorens aan mijn verlangen te voldoen.

Ik heb gezegd dat ik terug zou komen op het beweren, dat de Min. tracht te regeren door voldoening aan persoonlijke belangen. Men is gisteren zelfs zoo ver gegaan van te zeggen (de heer van Heukelom gelieve mij teregt te wijzen, als ik hem verkeerd heb begrepen): de Min. heeft geen steun; niemand die vóór hem is, tenzij gedreven door dit of dat belang. Mijne heeren, ik recuseer voor mij stellig en zeker dergelijke opvatting, en ik voeg er bij, dat ik veronderstel, dat de geachte Voorzitter die uitdrukking niet heeft gehoord, die ik meen dat hier niet mag gehoord worden. Het is al genoeg als in de stukken insinuatien tegen de Regering voorkomen; maar in de discussien mag men dergelijke taal niet voeren. Zoo lang ik de eer heb lid van deze Kamer te zijn, heb ik van geen Minister ooit eenige gunst afgebedeld, en daarnaar mijne stem geregeld, en ik zal, zoo lang ik op deze plaats zit, mij nooit leenen tot politieke kansrekening. De Min. is hard bejegend, en ik acht dit niet billijk. Ik ga niet na welk doel men mijne handeling toeschrijft, en aan hen die mij toevoegen: De Min. is illiberaal en gij zijt liberaal, zeg ik: ik behoor, als lid der Kamer, tot geene bepaalde partij; ik wil niets dan eene zuivere toepassing der Grondwet, en ieder Minister, die daaraan voldoet, kan op mijne medewerking rekenen. Door slechts ééne bepaalde rigting te volgen, heeft men hier te Lande reeds te veel kwaad ondervonden. Het doel moet zijn om het regeren mogelijk te maken. Een onzer bekwaamste sprekers heeft hier het woord herinnerd van een Fransch diplomaat, die tegenwoordig was bij de krooning van Willem II: „J'y ai vu une république, enveloppée dans un manteau royal." Dit is niet zoo. Onze Grondwet geeft aan het Koningschap eene hoogere beteekenis, en ik wil niet medewerken om daarvan af te wijken.

De bestrijding van twee zijden was in deze Kamer zeer hevig. Het Ministerie is aan een kruisvuur blootgesteld geweest, zooals nog nooit te voren een ander Ministerie. De een bestreedt het op koloniaal gebied, de ander denkt, door dezen Minister, het geheele Kabinet in het hart te treffen. Ook in de dagbladen is het Ministerie fel bestreden. Ik spreek niet van de bezoldigde oppositie, want die heeft geen crediet in de oogen van het publiek, maar van dat deel dat men kan aannemen op eigen beenen te staan. En daaronder heeft mij vooral een getroffen. De *Arnhemsche Courant* van eenige dagen geleden bevatte een ingezonden artikel, strekkende om het Ministerie te bestrijden. En wat leest men daar als grond van die bestrijding? Dit: Wie had ooit in 1853 gedacht dat hier een Minister voor de R. C. Eeredienst zou worden belast met het interim van Buitenlandsche Zaken? Dat blad noemt zich liberaal. Of het eene partij heeft weet ik niet; ik hoop het niet. Maar dit wil ik zeggen, dat, zoo er ooit eenige partij hier te Lande optreedt, om onder dergelijke vlag aan de Ministertafel te zitten, ik zou behooren tot de felste bestrijders van dergelijk liberalisme.

Maar, zal men mij welligt vragen: keurt gij dan alles goed van dezen Minister, zijt gij ministerieel *quand-même?* Neen, ik heb ook mijne grieven, maar die grieven zijn niet genoeg om een votum van wantrouwen tegen den Minister te regtvaardigen. Ik zal mijne grieven hier aanstippen. Zij betreffen:

1°. de toepassing der onderwijswet, vooral met het oog op het kosteloos onderwijs door de gemeenten. Het stelsel van den Minister te dien aanzien doet mij leed, want ik geloof dat dit kosteloos onderwijs is de doodslag van het beginsel der wet. Langs een omweg tracht men daardoor te komen tot de positie, waarover men geklaagd heeft bij de werking der wet van 1806. Men meende juist dat het stelsel dier wet was de doodslag voor het bijzonder onderwijs. En als men nu in de gemeente kosteloos onderwijs geeft, dan doodt men het bijzonder onderwijs in zijn hartader. Ik hoop dat de Minister niet op dat stelsel zal voortgaan, want anders zou ik mij bepaald tegen hem moeten verklaren. Mijn tweede bezwaar omtrent de onderwijswet betreft de benoeming van predikanten tot schoolopzieners en hoofden der kweekscholen voor onderwijzers. De Minister zegt: de wet verbiedt dit niet; als ik knappe menschen voor die betrekking vind, dan is het onverschillig uit welken stand. Maar dit is alweer hetzelfde pogen om langs een omweg terug te komen tot de wet van 1806, in strijd met den geest der bestaande wetgeving. De Minister zal dan ook, hoop ik, niet volhouden zijne meening omtrent de benoeming van geestelijken van welke gezindheid ook.

Mijne tweede grief betreft de Academie te Delft. Ik had wel gewenscht dat eene dergelijke zaak in Nederland niet ware gebeurd. Ik zal in de zaak au fond niet treden, maar daarop later terugkomen; dit alleen wil ik er van zeggen: Ik heb deze grief niet uitsluitend tegen dezen Minister. Hij bevond zich in eene hoogst moeijelijke positie. De fout ligt niet in deze handeling, maar in de primitieve inrigting der Academie, die niet goed was, en nu heeft men een maatregel genomen die misschien nog erger is dan het kwaad.

Mijne slotsom is: ik heb mijne bezwaren tegen de begrooting doen kennen, maar ik ben er ook openlijk voor uitgekomen dat de Minister, naar mijn oordeel, behandeld is niet met die billijkheid en op dien toon, welke de Kamer altijd moet bewaren tegen welken Minister ook. Ik zal stemmen voor amendementen die in mijn geest zijn, maar ik zal geen votum van wantrouwen tegen dezen Minister uitbrengen.

De heer *van Heukelom* komt op tegen eene verkeerde opvatting zijner woorden door den vorigen spreker. Toen hij gisteren zeide dat de Minister trachtte te regeren door het voldoen aan persoonlijke belangen, had hij niet het oog op leden dezer Kamer, maar bedoelde hij daarmede voornamelijk datgene waarop reeds in het verslag der Kamer is gewezen, namelijk op art. 125 van het [illegible]. Deswege wordt in het verslag gezegd dat [illegible] deze zaak meer is te werk gegaan ter voldoening aan het verlangen van een bijzonder persoon. Overigens verdedigt spreker nader hetgeen gisteren door hem is aangevoerd.

De heer *Thorbecke* heeft gedurende de discussien van gisteren twee punten opgemerkt: Het eerste was een woord dat hij vernomen heeft van den geachten spreker uit Leeuwarden, den heer Dirks, die heeft gesproken van twee stroomen; een Deventer en een Zwolsche stroom, die zich, ik weet niet waar, zouden vereenigen. Word ik daardoor bedoeld, en de heeren van Zuylen of Mijer? Zoo ja, dan vraag ik aan hen: begrijpen de heeren Mijer en van Zuylen die beeldspraak beter dan ik? Ik vermoed dat de afgevaardigde uit Zwolle, de heer Mijer, niet genegen zal zijn in mij een' mogelijken bondgenoot voor zijne koloniale politiek te zien: in mij, die vrijheid van ontwikkeling verlang tegen het systeem van dwang. Ik kan ook moeijelijk aannemen dat de heer van Zuylen zal gelooven in mij een bondgenoot te vinden van de conservatieve politiek, die hij voorstaat. Eene conservatieve politiek, die ik evenzeer vat als de anti-revolutionaire politiek, welke ik meen, dat geen beginsel van regering kan ten grondslag hebben. Spr. kan niet goedkeuren dat men, gelijk in de laatste jaren meer dan eens is gebeurd, de partijen door elkander werpe als een spel kaarten, dat men politieke trouw en eerlijkheid van bekende en beleden beginselen wegwerpe, als iets dat niet behoeft in aanmerking te komen. Dat ik niet, zegt spreker, wil uitsluiten ook zoodanige politiek die de mijne niet is, heb ik meer dan eens bewezen, vooral in de treffende crisis, die wij eenige jaren geleden beleefd hebben. Maar aan de andere zijde geloof ik ook niet, dat iemand mij kan verdenken dat ik mijne overtuiging zou laten doorkruisen door eene heterogene overtuiging. Spr. is een vriend van opregtheid, ook bij zijne tegenstanders.

Het tweede punt betreft een gezegde van den Min. Het geldt oude bondgenooten; en ik geloof, dat iedereen begrijpen zal wat ik bedoel, als ik zeg, dat een warm hart bij een koel hoofd ook in de politiek niet misplaatst is. Maar hoe kan men nu disputeren met iemand, die zich voordoet als beleedigd? In mijne sectie zijn geen politieke discussien gevoerd, en ik kan dus met volkomen vrijheid spreken, en dan mag ik zeggen: de houding van den Minister in het algemeen heeft mij bevreemd. De Minister toch is hier niet enkel, noch voornamelijk, noch in de eerste plaats, het individu; en de Minister, gekrenkt als zoodanig, toont zijn wrevel niet enkel in woorden, maar ook in daden. De Minister zegt: de partij die in 1853 is afgetreden, voert eene stelselmatige oppositie. De Minister heeft er bijgevoegd: die partij zoekt weder aan het bewind te komen. Dit laatste ga ik voorbij, want ik vraag: welken klank denkt gij dat zoodanige insinuatie heeft in den mond van hen, die zich gehaast hebben om in het Gouvernement zitting te nemen, ten einde de politiek, waardoor zij naar boven zijn gekomen, in verdenking te brengen. Ik bepaal mij dus enkel bij het gezegde: de partij (dat is de politiek door die partij vertegenwoordigd) die in 1853 is afgetreden, voert eene stelselmatige oppositie. Ik breng daar niets tegen in. Ik wil die uitdrukking van den Minister, als ik die zoo mag opvatten als zij gebezigd is, volkomen juist noemen. Die politiek, afgetreden in 1853, voert eene stelselmatige oppositie; dat wil zeggen zij heeft een stelsel van oppositie; haar oppositie is een programma tot regeren. Die politiek is van het Gouvernement afgetreden, maar zij is gebleven in deze Kamer. En wat heeft zij in de Kamer gedaan? Heeft die politiek zich enkel bepaald tot tegenspraak? Ik roep ieder jaar, van af 1853, op, om van het tegendeel te getuigen. Zoo er eenige politiek werkzaam geweest is in deze Kamer, om te ondersteunen wat naar hare overtuiging was, dan geloof ik dat het geweest is deze politiek. Onder welk Ministerie ook heeft zij medegewerkt om tot stand te brengen datgene, wat zij in het belang des Lands noodig achtte.

Hij herhaalt: die politiek, die van het gouvernement is afgetreden in 1853, is voortgezet in deze Kamer. En nu zij het hem vergund, uit het gezigtspunt van die politiek, een paar woorden te zeggen. Wij hebben (het is eene treurige geschiedenis) eene Ministeriële crisis gehad in 1853, eene crisis in 1856, eene crisis in 1858, eene crisis in 1860, eene crisis in 1861. En wil men nu die gedurige wisseling beschouwen uit een oogpunt van onze politiek, die afgetreden is in 1853. Spreker wijst op het tijdvak van 1849—53. Dat was een tijdvak van groote, rassche, diep ingrijpende hervormingen. En nu gebeurde in 1853, wat men meermalen bij groote gebeurtenissen ziet: er ontstond tegenwerking, en de Ministeriën, die men sedert dien tijd heeft zien optreden, waren alle in meer of mindere mate de uitdrukking van dien tegenwerkenden geest. Spreker wenscht niet te zinspelen op personen. Al wat persoonlijk is, wil hij uit deze Kamer vermijden. Maar dit toch wil hij zeggen: Het ware allen gouvernementen van weerstand tegen de politiek die afgetreden was. Gouvernementen van weerstand. Op welken grond? Op grond der conservatieve politiek; op grond van het eene stelsel der Grondwet, waarvan de heer van Zuylen heeft gesproken; op grond van wat men wel eens genoemd heeft de anti-revolutionnaire politiek. De Ministeriën waren dus allen Ministeriën van wederstand, van oppositie, zoodat de houding werd omgekeerd. Het waren: *gouvernements de circonstance.* Waaruit zijn die ontsproten? alleen uit belang, of uit een hartstogt, of uit een bui, of uit eene combinatie van eenen dag. En waarom zijn zij afgetreden? om gelijke redenen als waarop en waarom zij waren ontstaan.

Ten slotte zegt spreker dat de Minister, die zich zoo beklaagt over die zoogenaamde stelselmatige oppositie, waaronder hij niet verstaan kan wat men wel eens noemt eene oppositie *quand-même*, zich wel eens mag afvragen, waaraan die oppositie zooveel kracht ontleent. Die kracht is daarin gelegen, dat die oppositie tracht te constitueren. En nu gelooft spreker dat juist door die stelselmatige oppositie een Ministerie sterker wordt. Spreker herinnert ten slotte aan wat hem is voorgekomen te Leipzig: Er was een muziekant die in der tijd daar vertoefde, en veel beweging maakte en een ieder onderhield met de klagt dat hij geen concert kon tot stand brengen, omdat er 13 verschillende kabalen waren die hem dit beletteden. Maar wat geschiedde? De wezenlijke muziekkenners wilden van die 13 kabalen niets weten, maar hielden zich bij de degelijke muziek.

De heer *van Diggelen* zegt dat de discussie op een punt gekomen is dat men rond voor de zaak uitkomen moet. De heer Dullert verdedigde zijne partij tegen de beschuldiging van stelselmatige oppositie om aan het bewind te komen, en dat zij door geen persoonlijk belang geleid wordt. Spreker bragt hulde aan de groote verdiensten van den heer Thorbecke. Het is nu de vraag in hoever zijne aftreding eene nationale ramp was of een gevolg van verblindheid, dan wel of die was toe te schrijven aan de kracht der historische herinneringen, zoo als sommigen beweren. Zeker is het, dat de miskenning van hoog begaafde mannen [illegible] tijdgenooten en eene verflaauwing aantoont in het vertrouwen op beginselen. Maar die beginselen zijn te zeer geworteld, dan dat daar schade aan kan worden toegebragt door de miskenning van personen. Die beginselen zijn duurzamer dan de gunst des Volks of van den Vorst. Spreker geeft toe dat sedert 1853 veel [illegible] is, maar aan wie bleef de overwinning? Aan hen die den vrijgevigen zin onzer grondwettige instellingen willen in toepassing brengen. Juist dit Kabinet levert daarvan het bewijs, want het is na reactionnaire Ministeriën opgetreden. Wat nu verder nuttig is, daarop zal hij niet vooruit loopen. Door het *ministère de circonstance* heen hopen wij tot een homogeen Kabinet te komen.

Laten wij, zegt spr., geene ontijdige handelingen plegen en indachtig blijven het spreekwoord: „*que le mieux est l'ennemi du bien.*" Hij zal niet ligtvaardig aan dit Ministerie zijn vertrouwen ontzeggen. Zijn vertrouwen in den Min. van Binnenl. Zaken is in geen opzigt aan het wankelen gebragt en de algemeene achting voor zijn persoon is te groot, dan dat spr. niet aan de welwillendheid gelooft van hen, die zijn persoon en bedoelingen miskennen. Die miskenning blijkt duidelijk uit het Voorloopig Verslag, waar gewaagd wordt van zwakheid, kwistigheid en werkeloosheid, alle welke verwijten spr. ongegrond voorkomen en die hij door vragenderwijze feiten te stellen tracht te wederleggen. Het zuiver liberalisme zegt hij, vordert den eerbied voor anderer overtuiging; hij ook is volkomen onafhankelijk, behalve den duren pligt als Volksvertegenwoordiger.

De heer *van Heiden Reinestein* zegt dat het een Minister geldt die hartstogtelijk is aangevallen. Hij zal niet over den toon van het Voorloopig Verslag of van den Minister van Binnenl. Zaken spreken. Hij keurt beiden af. Het is geen zaak om een votum van wantrouwen uit te lokken, want spr. zou niet gaarne een *dèsaveu* aan het Voorloopig Verslag geven, al keurt hij den toon niet goed. Wat aangaat het verwijt van krachteloosheid en het gebrek aan energiek beleid, hij gelooft dat dit te ver gaat. Het is niet te ontkennen, dat de Minister wel eens wat te ligt weegt en wel wat te spoedig besluit, bijv. in de zaak van de concessie Leyden-Woerden, de loterijzaal, de Academie van Delft, maar in het algemeen kan hij het verwijt niet toegeven. Overigens, wat men zeggen moge, deze Minister is de man van de spoorwegen waarop algemeen de aandacht zoo zeer gespannen was en nog is. Men zegt wel dat dit Ministerie nederlagen heeft geleden. Alle Ministerien hebben dit ondervonden, ook dat van 1849. Is de herziening van het belastingstelsel niet gevallen? Is de Regterlijke Organisatie niet vaak afgekeurd? Is het traktaat met eene naburige Mogendheid niet afgekeurd? Dat is de gewone werking van de constitutionele instellingen. Spr. gelooft dat, als de zoogenaamde liberale partij met haar uitstekend hoofd aan het bewind kwam, het te duchten zou zijn, wanneer die met de uitvoering van de spoorwegwet zou worden belast. Hoe zou het mogelijk zijn dat die partij, die al de spoorweg ontwerpen bestreden heeft, de spoorwegen zou ten uitvoer leggen? De Natie hecht meer aan die wet dan aan alle politieke wetten. (*Algemeen gelach.*) Hij bedoelt niet dat de bedoelde partij die wet niet zal uitvoeren, maar niet krachtig, niet *de bon coeur*. Gaarne wil spreker medewerken tot vermindering van het eindcijfer der begrooting, maar ten slotte zal hij den Minister door zijne stem een bewijs van vertrouwen geven.

De heer *Lycklama* zegt dat de vorige spreker hem zijne taak gemakkelijk heeft gemaakt. Hij beantwoordt een gezegde van den heer van Heukelom, en verklaart op nieuw dat hij voornemens was alle begrootingen af te stemmen, omdat hij meende dat dit het gevoelen van de meerderheid der Kamer was, maar hij is van zijn voornemen terug gekomen, omdat de Kamer er anders over scheen te denken, en hij heeft den Minister van Heemstra onzen spoorwegman genoemd, om daardoor voor hem sympathie in deze Kamer op te wekken.

De heer *Meeussen* merkt op dat de Minister gisteren gewenscht heeft dat er eene motie van vertrouwen zou worden gedaan. Hij weet niet of men daartoe zal overgaan, maar als die motie wierd voorgesteld, zou hij er tegen stemmen, omdat hij de overtuiging heeft dat dit Ministerie niet ten nutte des Lands met deze Kamer kan regeren. Wat is in de laatste jaren gebeurd? Men heeft gehad Ministeriën van gematigde liberalen, van gemengd liberalen, en wat heeft het gebaat? De kracht ontbrak. De Natie weet niet hoe zij geregeerd wordt. Er is geen eenheid. Van waar dat verschijnsel? Volgens spreker omdat men gevormd heeft liberale Ministeriën en het eminent hoofd der liberale partij er buiten gelaten heeft. In welk constitutioneel Land gebeurd dat? Het komt mij voor, zegt spreker, dat de tijd van halve maatregelen voorbij is. Hij wenscht daarom mede te werken tot eene crisis, en te verkrijgen: òf een Ministerie meer liberaal en met vaste beginselen, waaronder zich kunnen scharen alle nuances van liberalen, of wel (hoewel hij dat zou betreuren) een Ministerie van bepaald conservatieve rigting. Op die wijze alleen zou men z. i. tot eene beslissing kunnen komen.

De *Minister van Binnenlandsche Zaken* zegt hoofdzakelijk: Aangenaam is het mij, in tegenstelling met gisteren, te kunnen constateren dat er zich nu vrienden van het Ministerie, ter ondersteuning van hetzelve, doen hooren. Ik heb enkele opmerkingen te maken, vooral ten aanzien van hetgeen de heer Thorbecke gezegd heeft. Deze heeft gezegd: Hoe te disputeren met iemand, die zich voordoet als beleedigd. Ik vraag of ik geen reden had om mij als beleedigd en gekrenkt te beschouwen? Of de *Kamer* of wel de *rapporteurs* (dit laat ik in het midden) regt hadden zóó tot den Minister te spreken. De Kamer kan de handelingen der Regering beoordeelen, dat is hier *pligt;* de Kamer kan ieder Minister ter verantwoording roepen; de Kamer kan in den scherpsten toon veroordeelen, dat alles is hare bevoegdheid, haar taak, maar ik betwist haar het regt om het woord tot mij te rigten, op eene wijze zoo als geschied is; hetgeen onder beschaafde lieden, of in fatsoenlijke kringen, niet wordt toegelaten, mag in deze Kamer niet worden toegelaten, en ik geloof dat een Minister, die zich het liet welgevallen, juist het verwijt zou verdienen van zwakheid en vasthouden *quand-même* van zijn zetel.

Eene *tweede* opmerking: De heer Thorbecke heeft gewaagd van de jaren 1849 — 1853, als van een tijdvak van hervorming. Wie zal betwisten dat de heer Thorbecke daaraan een groot deel had. Maar daarop volgde het gezegde, dat al de vorige Kabinetten (dus ook het tegenwoordige) waren Ministeriën van tegenkanting. Waar is echter het bewijs dat dit Kabinet de liberale politiek tegenwerkt welke sedert 1848 in onze constitutionnele instellingen is geschreven?

De heer Thorbecke zeide ook dat die tegenstand scheen gegrond op de andere wederhelft der Grond-

wet en op anti-revolutionnaire politiek. Ik zal nu niet vragen aan de anti-revolutionnairen of zij homogeen zijn met dit Kabinet, maar alleen zal ik zeggen dat het Kabinet niet heeft willen scheiden de Grondwet en het *andere* gedeelte in bescherming heeft genomen tegen het nieuwe deel, waaraan ik zelfs zooveel aandeel heb gehad.

De spreker zeide ook ten *derde*, de Minister beklaagt zich over stelselmatige oppositie, doch daaruit moet men juist kracht ontleenen. Ik geloof dat, als men spreekt over discussien, het daarom het Ministerie niet aan kracht heeft ontbroken. Ik geloof bijv. dat, toen bij de spoorwegwet van die zijde een amendement werd voorgedragen, om de wet omverre te werpen, deze Regering door haar krachtig verzet juist in kracht gewonnen heeft bij deze Kamer. — Ik geloof ook, toen dat zelfde plaats had bij de militie-wet, toen ook de Minister van Binnenlandsche Zaken die wet krachtig verdedigd en zijn standpunt gehandhaafd heeft. Dus is hier geen zwakheid betoond; maar mijne bedoeling was te doen opmerken dat men geen regt had van klagen over zwakte, als men zelf medewerkt tot verzwakking.

Ten slotte heeft de heer Meeussen een opmerkelijk woord gesproken. Hij heeft een beklag geuit tegen den bestaanden toestand, en gevraagd hoe het mogelijk is dat een liberaal Ministerie kan bestaan zonder het uitstekend hoofd der liberale partij. Ik zal over dat thema niet uitwijden, ik geloof dat ieder begrijpt wat er in gelegen is, maar ik zeg er alleen van: *ziedaar de sleutel.*

De heer *Thorbecke* stelt op den voorgrond dat hij niet over zijn persoon gesproken heeft. Men beschikt over mij, zegt hij, zonder mij te vragen. Daarover zal ik niet uitwijden. Ik zal al wat was of kan worden personele discussie, vooral met mijn onden bondgenoot, vermijden. Spreker heeft slechts te beantwoorden eene verkeerde opvatting van een door hem gebezigd gezegde, zoo ook dat de Regering kracht had ontleend uit de discussien. Dat kan alleen het geval zijn wanneer de gronden der Regering sterker zijn dan die der tegenstanders. En wat nu de spoorwegwet betreft en den geopperden twijfel over hare uitvoering, spreker zal alleen dit zeggen dat, hoe men ook gedacht hebbe over de spoorweg*wet*, *spoorwegen* een Regeringsbeginsel zijn geworden.

Hiermede zijn de algemeene beraadslagingen gesloten en gaat de Vergadering over tot de behandeling der artikelen.

Artt. 1 tot 4 worden zonder discussie *goedgekeurd.*

Art. 5 enz. (kosten van het Prov. Bestuur.) De heer *Mackay* merkt op, dat, terwijl bij alle departementen verhooging van tractementen voor de ambtenaren wordt aangevraagd, dit het geval niet is voor de ambtenaren bij de provinciale griffien. Hij meent dat ook aan dezen moet worden gedacht. De *Minister* antwoordt dat, zoo er een algemeene maatregel nopens de tractementen van ambtenaren genomen wordt, ook die der provinciale griffiën in aanmerking zouden komen, maar zoolang dit het geval niet is, het eene onbillijkheid zijn zou hunne tractementen te verhoogen. Intusschen is er voor de ambtenaren van zijn departement geen meer geld aangevraagd, zoodat men niet kan zeggen dat dit voor al de departementen heeft plaats gevonden.

Art. 5—59 worden daarop achtervolgens *goedgekeurd.*

Art. 60 (jaarwedde van den secretaris en den bediende der Rijkscommissie voor statistiek) *f* 2850. — De heer *Olivier* ontkende in geenen deele het groote nut van eene goede statistiek. Hij geeft ook toe dat de bestaande commissie uitstekende en bekwame mannen telt. Maar, naar zijne overtuiging, werkt de bestaande inrigting niet goed! Hij gelooft dat er eene veel eenvoudiger en doelmatiger inrigting tot stand gebragt kan worden in verband met de provinciale bureaux van statistiek. De commissie zelve gevoelt dat hare werking wijziging behoeft en heeft daarop dan ook aangedrongen. Hij is dus tegen dezen post. — De *Minister* meent dat het nut van de statistiek niet kan worden betwist, en gelooft dat de commissie belangrijke diensten heeft bewezen. Hij stemt het evenwel toe, dat de wijze waarop de commissie gewerkt heeft niet schijnt te voldoen aan hetgeen men daarvan verwacht. De commissie heeft dan ook hare beschouwingen en inzigten over eene veranderde inrigting aan de Regering medegedeeld. Op dit oogenblik is eene nieuwe regeling van de commissie in overweging. Het is dan te hopen dat zij meer practische resultaten zal voortbrengen. — Nadat de heer *Olivier* en de *Minister* nog nader hun gevoelen hadden blootgelegd, heeft de heer *van Voorthuysen*, nog lid van de commissie, maar die voornemens was om bij eene nieuwe organisatie zijn ontslag als zoodanig te nemen, het nut van de commissie volgehouden, mits zij worde ondersteund niet alleen tegenover het publiek, maar ook tegenover de ambtenaren, die niet altijd even gereed waren haar inlichtingen te verschaffen. Kon die ondersteuning plaats vinden, dan beschouwde hij het behoud van de commissie wenschelijk. — In omvraag gebragt wordt het geheele artikel 60 met 56 tegen 13 stemmen *verworpen.* Vóór de heeren Dirks, Delprat, Dommer van Poldersveldt, van Eck, Cool, van Goltstein, Mackay, Gevers Deynoot, Kien, Hoekwater, Idserda, Voorthuysen en Meylink.

Art. 61. (Reis- en verblijfkosten en verdere uitgaven voor de Rijkscommissie voor statistiek, *f* 7100.) De *Minister* verklaart dat hij, na de afstemming van art. 60 art. 61 intrekt, als zijnde nu vervallen.

Artt. 62—68 worden zonder discussie *goedgekeurd.*

VI de Afdeeling. (Waterstaat en publieke werken.) Na de opening van de algemeene beraadslagingen over deze afdeeling is de heer *Reynders* in eene breede ontwikkeling getreden over de zaak van de Ommelanderkas en heeft dat lid zijne beschouwingen medegedeeld over den eigendom, den oorsprong en het beheer van die kas.

Morgen ten 11 ure zullen de beraadslagingen worden voortgezet.

Vóór den aanvang der openbare zitting hebben de leden in de afdeelingen onderzocht het voorstel vedaan tot het instellen eener enquête nopens de behoefte der zeemagt, en de wetsontwerpen houdende vaststelling der begrooting van Ommerschans en Veenhuizen voor 1862, tot naturalisatie van onderscheidene personen, en tot goedkeuring eener provinciale belasting in Drenthe. Tot rapporteurs zijn benoemd:

voor het eerste de heeren: Begram, van Franck, Thorbecke, van Heukelom en Duymaer van Twist;

voor het tweede de heeren: Dirks, Mackay, Hoynck van Papendrecht, van der Veen en Dullert;

voor de derde de heeren: Nolthenius, de Lom de Berg, Zylker, Oomen en Cornelis; en

voor het vijfde de heeren: Wybenga, de Bieberstein, Zylker, van der Veen en Cornelis.

In de zitting van de Tweede Kamer van 4 dezer zijn ingekomen: 1°. drie adressen betrekkelijk het plaatsen van een vuur nabij de Eijerlandsche gronden, als van de Kamer van koophandel en fabrieken te Amsterdam; de permanente commissie uit de Amsterdamsche reederijen en de vereeniging van assuradeuren te Amsterdam, welke zijn verzonden naar de commissie voor de verzoekschriften.

Naturalisatie van R. H. W. C. Manger en elf anderen.

In verband met de wet van den 28 julij 1850 (Staatsblad n.° 44) zijn aan de Tweede Kamer ter overweging aangeboden *twaalf* ontwerpen van wet, strekkende tot het verleenen der hoedanigheid van Nederlander aan: R. H. W. C. Manger, wonende te 's Gravenhage; W. C. von Schierbrandt, wonende te Batavia; C. A. Bensen, wonende in Ned. Oost-Indië; E. C. Heydorn, wonende in Ned. Oost-Indië; H. Kaula, wonende in Ned. Oost-Indië; Mackartis Johannes, wonende te Tagal (eiland Java); B. G. H. L. F. Trompheller, wonende in Ned. Oost-Indië. G. W. Oppel, wonende in Ned. Oost-Indië, C. P. I; Kauffmann, wonende in Ned. Oost-Indië; C. D. T. Hüsemann, wonende in Ned. Oost-Indië; E. F. M. Helmkampf, wonende in Ned. Oost-Indië, en J. Hartzfeld, wonende op het eiland Java.

Door den heer *van Bosse* is als amendement voorgesteld, om art. 87 van hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1862 te splitsen in 16 artikelen, en wel in dezer voege:

Art. 87. Doorloopende subsidien aan maatschappijen en instellingen, als bijdrage tot bekostiging van werken *f* 57,502. (Dit zijn de bijdragen in den toelichtenden staat vermeld sub litt. *a, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, n, p, r.*)

Art. 87*a*. Subsidien aan maatschappijen en instellingen, als bijdrage tot de bekostiging van werken, waarvoor op vroegere begrootingen reeds gedeelten zijn toegestaan *f* 105,743. (Dit zijn de bijdr[agen in] den toelichtenden staat vermeld sub litt. *m, o,* [...] *t, u, v, w, x, ij, z, aa, bb, cc, dd.*)

Art. 87*b*. Bijdrage in de kosten van herstel[...] zeeweringen van de Zeven-Grietenijen in de [...] Sloten *f* 19,000.

Art. 87*c*. Bijdragen in de kosten van verbe[tering] van de haven van Enkhuizen *f* 8000.

Art. 87*d*. Bijdrage in de kosten van verbe[tering] van de haven te Elburg *f* 2700.

Art. 87*e*. Bijdrage aan Waterland voor de be[...] van den polder *f* 11,000.

Art. 87*f*. Bijdrage in de kosten van bestrating [der] wegen in de Beemster *f* 4000.

Art. 87*g*. Bijdrage in de kosten van bestrating [der] wegen in het polderdistrict Harencarspel *f* 2500.

Art. 87*h*. Bijdrage in de kosten van aanleg [van] eenen weg van de Noordbrabantsche grenzen [...] Helden en Meijel tot Kessel *f* 5000.

Art. 87*i*. Bijdrage in de kosten van aanleg [van] eenen weg van Heeze, over Someren en Asten [...] de Limburgsche grenzen *f* 6400.

Art. 87*j*. Bijdrage in de kosten van aanleg [van] eenen grindweg van Zoeterwoude naar Ley[...] Leyderdorp en tot de grensscheiding met Sto[...] *f* 2900.

Art. 87*k*. Bijdrage in de kosten van aanleg [van] eenen grindweg van de grensscheiding van Zoeter[woude] en Stompwijk naar den Leydschendam *f* 1750.

Art. 87*l*. Bijdrage in de kosten van den [...] en verbetering van den weg van Stavenisse [...] St. Maartensdijk *f* 1500.

Art. 87*m*. Bijdragen in de kosten van aanleg [van] eenen straatweg van Beilen naar Westerbork *f* [...]

Art. 87*n*. Bijdrage in de kosten van eenen [...] weg loopende van den provincialen kunstweg [...] lingwolde tot de Hannoversche grenzen in de [...] van Rhede *f* 7400.

Art. 87*o*. Nieuw te verleenen subsidien *f* [...] (Deze subsidien komen in den toelichtenden [staat] voor onder litt. *ee.-rr.*)

Gedrukt en uitgegeven bij

G. en C. A. van Rey[...]

te Rotterdam.